

Brussel, 1 oktober 2018
(OR. en)

12536/18

**Interinstitutioneel dossier:
2016/0359(COD)**

JUSTCIV 226
EJUSTICE 126
ECOFIN 852
COMPET 630
EMPL 441
SOC 567
CODEC 1545

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	Raad
nr. vorig doc.:	12334/18 + COR 1, WK 11168/2018
Nr. Comdoc.:	14875/16
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende preventieve herstructureringsstelsels, een tweede kans en maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van herstructurerings-, insolventie- en bevrijdingsprocedures, en tot wijziging van Richtlijn 2012/30/EU - Algemene oriëntatie

I. INLEIDING

Bij brief van 23 november 2016 heeft de Commissie bij de Raad en het Europees Parlement een voorstel ingediend voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende preventieve herstructureringsstelsels, een tweede kans en maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van herstructurerings-, insolventie- en kwijtingsprocedures, en tot wijziging van Richtlijn 2012/30/EU (de "voorgestelde insolventierichtlijn").

Het voorstel is gebaseerd op de artikelen 53 en 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waardoor de gewone wetgevingsprocedure van toepassing is.

Dit voorstel is een belangrijk aspect van het "actieplan voor de kapitaalmarktenunie" en de "strategie voor de eengemaakte markt". Het voorstel is gericht op het verminderen van de belangrijkste belemmeringen voor het vrije verkeer van kapitaal die voortvloeien uit verschillen in de herstructurerings- en insolventiestelsels van de lidstaten, en moet ervoor zorgen dat levensvatbare bedrijven en ondernemers in financiële moeilijkheden toegang hebben tot doeltreffende procedures voor preventieve herstructurering en een tweede kans, waarbij de legitieme belangen van schuldeisers worden beschermd.

In de context van de werkzaamheden van de Commissie inzake de bankenunie wordt met het voorstel ook gestreefd naar het helpen voorkomen van de opeenstapeling van niet-renderende leningen.

De Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) heeft tijdens zijn zitting van 4 en 5 juni 2018 al overeenstemming bereikt over een partiële algemene oriëntatie over de titels III (Schuldbevrijding en beroepsverbod), IV (Maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van de procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding) en V (Monitoring van procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding), alsmede over de bijbehorende definities en overwegingen.

Tijdens uitvoerige besprekingen op technisch niveau en voortbouwend op de resultaten van de oriënterende debatten in de Raad in juni 2017 (9316/17) en december 2017 (15201/17), heeft het Oostenrijkse voorzitterschap zich geconcentreerd op het vinden van een goed compromis over de titels I (Algemene bepalingen), II (Preventieve herstructureringsstelsels) en VI (Slotbepalingen).

Na de vergaderingen van de Groep burgerlijk recht (insolventie) van juni, juli en september 2018 is het voorzitterschap van mening dat het mogelijk moet zijn een algemene oriëntatie te bereiken over het geheel van de herziene tekst van het richtlijnvoorstel, met inbegrip van de overwegingen.

Het Coreper (2e deel) heeft de compromistekst in bijlage dezes op 26 september 2018 goedgekeurd.

De Commissie JURI van het Europees Parlement heeft in juli 2018 over zijn verslag over dit dossier gestemd. De plenaire vergadering van het Europees Parlement heeft het verslag in september 2018 bekrachtigd, en zodoende kunnen de interinstitutionele onderhandelingen van start gaan zodra de Raad zijn standpunt heeft vastgesteld.

II. SPECIFIEKE ELEMENTEN VAN HET COMPROMIS

a. Toegang tot preventieve herstructureringsstelsels

De lidstaten zijn van bij aanvang van de onderhandelingen akkoord gegaan met het beginsel dat een schuldenaar die insolvent dreigt te worden, toegang moet hebben tot een preventief herstructureringsstelsel, zodat schuldenaren insolventie kunnen voorkomen en hun levensvatbaarheid wordt gewaarborgd. Een aantal lidstaten verklaarde evenwel te vrezen dat, indien schuldenaren zonder vooruitzicht op levensvatbaarheid toegang tot het stelsel wordt geboden, het inleiden van insolventieprocedures onnodig zou worden vertraagd en de waarde van de boedel zou kunnen verminderen. De compromistekst biedt die lidstaten daarom de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden een levensvatbaarheidstoets in te voeren. Deze toets is evenwel facultatief, zodat andere lidstaten – indien zij dat willen – de toegang tot de procedure kunnen vergemakkelijken.

Sommige lidstaten willen dit stelsel ook toegankelijk maken op verzoek van schuldeisers. De compromistekst geeft hen die mogelijkheid, weliswaar op facultatieve basis.

b. Verplichte aanstelling van een deskundige op het gebied van insolventie

De lidstaten zijn het erover eens dat de preventieve herstructureringsprocedure een procedure moet zijn waarbij de schuldenaar het eigendom behoudt ("debtor-in-possession"), hetgeen betekent dat de schuldenaar ten minste gedeeltelijk de controle behoudt over de activa en de dagelijkse bedrijfsvoering. In overeenstemming met dit beginsel was in het Commissievoorstel bepaald dat de aanstelling van een deskundige op het gebied van herstructurering niet in alle gevallen verplicht hoeft te zijn. Sommige lidstaten hadden bedenkingen bij de beperkte flexibiliteit voor nationale wetgeving in het Commissievoorstel. Zij meenden dat de aanwezigheid van een dergelijke deskundige de efficiëntie van de procedure kan bevorderen en ervoor kan zorgen dat de belangen van alle partijen in aanmerking worden genomen. De Commissie was evenwel van oordeel dat de in alle gevallen verplichte aanstelling van een deskundige de procedure duurder en lastiger maakt, en zodoende de eenvoudige toegang tot de procedure voor de schuldenaar in het gedrang brengt.

Het compromis voorziet derhalve in het algemene beginsel dat per geval zal worden beslist over de aanstelling van een dergelijke deskundige, behalve in bepaalde gevallen waarbij die verplichte aanstelling bij nationaal recht is voorgeschreven. De overwegingen bevatten een lijst van voorbeelden van de gevallen waarin een verplichte aanstelling bij nationaal recht voorgeschreven kan zijn.

c. Schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen

De lidstaten waren verdeeld over de duur van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen. Sommige lidstaten gaven, rekening houdend met de belangen van de schuldeisers, de voorkeur aan een korte schorsing, andere lidstaten zagen dan weer liever een langere schorsing of een schorsing van onbepaalde duur, opdat de schuldenaar voldoende ademruimte heeft om een herstructureringsplan op te stellen, in het bijzonder in meer ingewikkelde gevallen. Het compromis voorziet in een maximumduur van de schorsing van vier maanden, die door een rechterlijke of administratieve instantie tot twaalf maanden kan worden verlengd. Indien de schuldenaar bij nationaal recht verplicht is het plan binnen acht maanden ter bevestiging aan de rechterlijke of administratieve instantie voor te leggen, zou de schorsing kunnen worden verlengd naargelang van de periode die de rechtbank nodig heeft om een besluit over het herstructureringsplan te nemen. Aangezien dit maximumtermijnen zijn, kunnen de lidstaten vanzelfsprekend voorzien in een kortere schorsing.

Een soortgelijk verschil in de beoordeling van de belangen van hetzij de schuldenaar hetzij de schuldeiser deed zich voor in verband met de mogelijkheid voor een rechtbank om de schorsing op te heffen. Terwijl sommige lidstaten vreesden dat die mogelijkheid de ademruimte voor de schuldenaar zou beperken, aangezien er steeds de dreiging bestaat dat de schorsing wordt opgeheven, achtten andere lidstaten deze mogelijkheid noodzakelijk om de belangen van de schuldeisers te beschermen. Het compromis bevat daarom enerzijds de mogelijkheid een schorsing op te heffen indien deze niet langer de doelstellingen ervan vervult, of, indien het nationaal recht daarin voorziet, indien de schorsing de schuldeisers een oneerlijk nadeel berokkent, maar geeft anderzijds de lidstaten de mogelijkheid te voorzien in een minimumperiode tijdens welke de schorsing niet kan worden opgeheven. De lidstaten mogen ook de mogelijkheid om te verzoeken tot opheffing van een schorsing, beperken tot de gevallen waarin de schuldeisers niet de gelegenheid hebben gekregen om te worden gehoord (bv. indien de schorsing automatisch geschiedt).

d. Vorming van categorieën

Het Commissievoorstel bevatte een verplichting om schuldeisers voor stemdoeleinden onder te verdelen in verschillende categorieën volgens hun gedeelde belangen. Sommige lidstaten waren echter niet vertrouwd met dit systeem en vonden het belastend, duur en in veel gevallen onnodig. Dat is met name het geval indien de schuldenaar een micro-, kleine, of middelgrote onderneming is vanwege de eenvoudige kapitaalstructuur en het beperkte aantal schuldeisers. Het compromis biedt daarom de lidstaten de mogelijkheid om micro-, kleine, of middelgrote ondernemingen toe te staan betrokken partijen niet in afzonderlijke categorieën te behandelen.

e. Categorie-overschrijdende cram-down

Het mechanisme van een categorie-overschrijdende cram-down was voor een aantal lidstaten nieuw en wierp een aantal vragen op. Een aanmerkelijk aantal lidstaten vond twee aspecten met name problematisch:

- het voorstel schreef voor dat de lidstaten een waardering van de schuldenaar moeten uitvoeren om te bepalen welke categorieën schuldeisers "out of the money" zouden vallen, en het plan dus niet zouden kunnen goedkeuren in een stemming over een categorie-overschrijdende cram-down;
- het voorstel voerde een regel van absolute voorrang in, op grond waarvan een niet-instemmende categorie schuldeisers volledig moet worden voldaan voordat een ondergeschikte categorie recht heeft op enige verdeling of aanspraak kan maken op enig belang in het kader van het plan.

Sommige lidstaten waren van mening dat deze voorschriften de procedure meer belastend en duurder zouden maken en de preventieve herstructurering strenger of zelfs onmogelijk zouden maken. De Europese Commissie benadrukte dat een waardering alleen nodig zou zijn indien een schuldeiser de toepassing van het mechanisme van een categorie-overschrijdende cram-down voor een rechtbank aanvecht.

In de compromistekst is getracht het eerste probleem op te lossen door te voorzien in een alternatieve mogelijkheid waardoor de lidstaten het voorschrift dat alleen categorieën van schuldeisers "in the money" het plan kunnen goedkeuren, niet hoeven toe te passen, met name indien vóór het plan wordt gestemd door een meerderheid van de categorieën van schuldeisers waarvan ten minste één categorie een door zekerheid gedekte categorie van schuldeisers of een categorie die voorrang heeft op de gewone, niet door zekerheid gedekte schuldeisers is.

Het tweede probleem is in de compromistekst opgelost door te voorzien in een alternatieve mogelijkheid voor de lidstaten om een ander ijkpunt in te voeren – een "regel van relatieve voorrang" – om niet-instemmende categorieën van schuldeisers te beschermen bij gebruik van een categorie-overschrijdende cram-down. Volgens deze optie moeten niet-instemmende categorieën van schuldeisers ten minste even gunstig worden behandeld als ongeacht welke andere categorie met dezelfde rang indien de normale rangorde van voorrang bij vereffening overeenkomstig het nationaal recht wordt gevolgd, en gunstiger dan ongeacht welke ondergeschikte categorie. Zo beschikken de lidstaten bij het toepassen van deze regel over meer flexibiliteit.

Hoewel niet alle lidstaten deze opties voldoende flexibel vonden, ging een grote meerderheid van de lidstaten akkoord met de voorgestelde aanpak.

III. CONCLUSIE

De elementen van deze compromistekst moeten worden gezien als pakket dat een evenwichtig stelsel tot stand brengt waarin rekening wordt gehouden met de belangen van zowel de schuldenaar als de schuldeisers en andere betrokken partijen. Hoewel de compromistekst een aantal zeer belangrijke beginselen harmoniseert, laat hij de lidstaten voldoende flexibiliteit om hun benadering van de toepassing van deze beginselen zelf te bepalen.

Gelet op het belang van het in stand houden van dit evenwicht wordt de Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) verzocht om tijdens zijn zitting van 11 en 12 oktober:

- a) een algemene oriëntatie over de compromistekst in bijlage dezes vast te stellen;
- b) overeen te komen dat deze tekst de basis zal vormen voor de onderhandelingen met het Europees Parlement.

2016/0359 (COD)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende preventieve herstructureringsstelsels, schuldbevrijding en beroepsverbod, en maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van de procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 53 en 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

¹ PB C , , blz. .

² PB C , , blz. .

- (1) Deze richtlijn heeft als doel de belemmeringen voor het uitoefenen van fundamentele vrijheden zoals het vrije verkeer van kapitaal en de vrijheid van vestiging, die voortvloeien uit verschillen tussen nationale regelingen en procedures inzake preventieve herstructurering, insolventie en **schuldbevrijding en beroepsverbod** weg te nemen. De richtlijn wil deze belemmeringen uit de weg ruimen door ervoor te zorgen dat levensvatbare ondernemingen in financiële moeilijkheden toegang hebben tot doeltreffende nationale preventieve herstructureringsstelsels, die hen in staat stellen hun activiteiten voort te zetten; dat eerlijke ondernemers die **insolvent zijn of** een overmatige schuldenlast hebben na een redelijke termijn een tweede kans krijgen na een volledige schuldbevrijding; en dat de doeltreffendheid van procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding wordt verhoogd, in het bijzonder om de duur ervan te verkorten.
- (2) De herstructurering moet **schuldenaren** in financiële moeilijkheden in staat stellen hun activiteiten geheel of gedeeltelijk voort te zetten, door een wijziging van de samenstelling, de voorwaarden of de structuur van hun activa en passiva, of van hun kapitaalstructuur, met inbegrip van de verkoop van activa of bedrijfsonderdelen, **en door operationele wijzigingen. Tenzij anderszins is bepaald in het nationaal recht, moeten operationele wijzigingen, zoals de beëindiging of wijziging van overeenkomsten of de verkoop of andere vervreemding van activa voldoen aan de algemene voorschriften waarin het nationaal recht voor dergelijke maatregelen voorziet, met name civielrechtelijke en arbeidsrechtelijke bepalingen. Eventuele schuldconversies moeten ook voldoen aan waarborgen overeenkomstig het nationaal recht.** Preventieve herstructureringsstelsels moeten de **schuldenaren** vooral in staat stellen om in een vroeg stadium te herstructureren en insolventie te vermijden. Deze stelsels moeten de totale waarde voor schuldeisers, eigenaars en de economie in haar geheel maximaliseren en moeten voorkomen dat onnodig banen, kennis en vaardigheden verloren gaan. Zij moeten ook voorkomen dat het aantal oninbare leningen stijgt. In het herstructureringsproces moeten de rechten van alle betrokken partijen **op een evenwichtige manier** worden beschermd. Tegelijkertijd moeten niet-levensvatbare ondernemingen zonder overlevingskansen zo snel mogelijk worden vereffend. **Wanneer een schuldenaar in financiële moeilijkheden economisch niet levensvatbaar is of zijn economische levensvatbaarheid niet onmiddellijk kan worden hersteld, kunnen herstructureringsinspanningen leiden tot het versnellen en opstapelen van verliezen ten nadele van schuldeisers, werknemers en andere betrokkenen, evenals de economie als geheel.**

- (3) Er bestaan verschillen tussen de lidstaten wat betreft de procedures die voor schuldenaren in financiële moeilijkheden beschikbaar zijn om hun onderneming te herstructureren. Bepaalde lidstaten hebben een beperkte reeks procedures, hetgeen betekent dat bedrijven alleen in staat zijn om in een relatief laat stadium te herstructureren, in het kader van insolventieprocedures. In andere lidstaten is herstructurering in een vroeger stadium mogelijk, maar zijn de beschikbare procedures niet zo doeltreffend als zij zouden kunnen zijn of zijn zij erg formeel, waardoor met name het gebruik van buitengerechtelijke procedures wordt beperkt. Zo ook variëren de nationale regels die ondernemers een tweede kans geven, door met name de schulden te kwijten die zij zijn aangegaan tijdens hun bedrijfsactiviteit, tussen de lidstaten met betrekking tot de bevrijdingstermijn en de voorwaarden voor een dergelijke bevrijding.
- (4) In veel lidstaten duurt het meer dan drie jaar voordat failliete maar eerlijke ondernemers schuldenvrij zijn en een nieuwe start kunnen nemen. Inefficiënte regelingen voor **schuldbevrijding en beroepsverbod** zorgen ervoor dat ondernemers naar een ander rechtsgebied moeten verhuizen om binnen een redelijke termijn een nieuwe start te kunnen nemen, met aanzienlijke extra kosten voor zowel de schuldeisers als de schuldenaren zelf. Langdurige beroepsverboden, waarmee een tot schuldbevrijding leidende procedure vaak gepaard gaat, zorgen voor belemmeringen voor de vrijheid van toegang tot en de uitoefening van een zelfstandige ondernemersactiviteit.
- (5) De buitensporige duur van procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding in verscheidene lidstaten is een belangrijke factor die lage terugvorderingspercentages veroorzaakt en investeerders afschrikt om zaken te doen in rechtsgebieden waar procedures erg lang kunnen aanslepen.
- (6) Al deze verschillen geven aanleiding tot extra kosten voor investeerders wanneer zij nagaan wat de kans is dat schuldenaren financiële moeilijkheden krijgen in een of meerdere lidstaten en wat de kosten zijn van het herstructureren van bedrijven met vestigingen, schuldeisers of activa in andere lidstaten, hetgeen zeer duidelijk het geval is bij de herstructurering van internationale groepen van bedrijven. Veel investeerders vermelden onzekerheid over insolventieregels of het risico van langdurige of complexe insolventieprocedures in een ander land als een belangrijke reden om niet te investeren of geen zakelijke betrekkingen aan te gaan buiten hun eigen land.

- (7) Deze verschillen leiden tot ongelijke voorwaarden voor de toegang tot krediet en tot ongelijke terugvorderingspercentages in de lidstaten. Verdere harmonisatie op het gebied van herstructurering, insolventie en **schuldbevrijding en beroepsverbod** is dan ook onontbeerlijk voor een goed functionerende eengemaakte markt in het algemeen en voor een werkende kapitaalmarktenunie in het bijzonder.
- (8) Ook moeten de extra kosten van een risicobeoordeling en grensoverschrijdende tenuitvoerlegging voor schuldeisers van ondernemers met een overmatige schuldenlast die naar een andere lidstaat verhuizen om op veel kortere termijn een **schuldbevrijding** te krijgen, worden weggewerkt. De extra kosten voor ondernemers die voortvloeien uit de noodzaak naar een andere lidstaat te verhuizen om een **schuldbevrijding** te krijgen, moeten ook worden verlaagd. Voorts wordt ondernemerschap onderdrukt door de belemmeringen die voortvloeien uit langdurige beroepsverboden die gekoppeld zijn aan de overmatige schuldenlast van een ondernemer .
- (9) De belemmeringen voor de uitoefening van fundamentele vrijheden zijn niet beperkt tot louter grensoverschrijdende situaties. In een steeds verder verweven eengemaakte markt, waarop goederen, diensten, kapitaal en werknemers vrij circuleren, met een almaar sterkere digitale dimensie, kan slechts een zeer beperkt aantal bedrijven als puur nationaal worden beschouwd als rekening wordt gehouden met alle relevante elementen, zoals klantenbestand, toeleveringsketen, bereik van hun activiteiten, beleggersbasis en kapitaalbasis. Zelfs een zuiver nationale insolventie kan een impact hebben op de werking van de eengemaakte markt via het zogenaamde domino-effect waarbij de insolventie van een **schuldenaar** meerdere insolventies in de toeleveringsketen kan veroorzaken.

- (10) Verordening (EU) 2015/848 van het Europees Parlement en van de Raad³ heeft betrekking op kwesties als rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging, toepasselijk recht en samenwerking in grensoverschrijdende insolventieprocedures, en op de onderlinge koppeling van insolventieregisters. Het toepassingsgebied ervan omvat preventieve procedures die de redding van een economisch levensvatbare schuldenaar bevorderen, alsmede procedures die ondernemers een tweede kans geven. Verordening (EU) 2015/848 pakt echter niet de verschillen aan tussen deze procedures in het nationaal recht. Voorts zou een instrument dat louter beperkt blijft tot grensoverschrijdende insolventie, niet alle belemmeringen voor vrij verkeer wegnemen, en het zou voor investeerders ook niet haalbaar zijn om op voorhand te bepalen of de toekomstige potentiële financiële moeilijkheden van de schuldenaar grensoverschrijdend dan wel binnenlands van aard zijn. Het is daarom nodig om verder te gaan dan aangelegenheden van justitiële samenwerking en wezenlijke minimumnormen vast te stellen **voor preventieve herstructureringsprocedures en procedures die leiden tot schuldbevrijding voor ondernemers.**
- (10a) **Deze richtlijn mag geen invloed hebben op het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2015/848. Zij wil volledig verenigbaar zijn met en een aanvulling vormen op Verordening (EU) 2015/848 door van de lidstaten te verlangen dat zij preventieve herstructureringsprocedures invoeren die aan bepaalde minimumnormen inzake doeltreffendheid voldoen. Zij houdt geen wijziging in van de in Verordening (EU) 2015/848 gehanteerde aanpak waarbij de lidstaten de mogelijkheid hebben procedures te handhaven of in te voeren die niet voldoen aan de publiciteitsvoorwaarde voor erkenning en kennisgeving overeenkomstig bijlage A van Verordening (EU) 2015/848. Hoewel de richtlijn niet vereist dat de procedures die binnen haar toepassingsgebied vallen aan alle voorwaarden voor kennisgeving overeenkomstig bijlage A van Verordening (EU) 2015/848 voldoen, is het de bedoeling dat zij de grensoverschrijdende erkenning en tenuitvoerlegging van procedures binnen haar toepassingsgebied vergemakkelijkt.**

³ Verordening (EU) 2015/848 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures (PB L 141 van 5.6.2015, blz. 19).

- (11) Het is nodig de kosten van herstructurering voor zowel schuldenaren als schuldeisers te verlagen. De verschillen die een belemmering vormen voor de vroegtijdige herstructurering van levensvatbare **schuldenaren** in financiële moeilijkheden en voor de mogelijkheid van een **schuldbevrijding** voor eerlijke ondernemers, moeten derhalve worden beperkt. Dit moet leiden tot grotere transparantie, rechtszekerheid en voorspelbaarheid in de Unie. Dit moet ook het rendement maximaliseren voor alle soorten schuldeisers en investeerders, en grensoverschrijdende investeringen aanmoedigen. Een grotere coherentie moet ook de herstructurering van groepen van bedrijven vergemakkelijken, ongeacht waar in de Unie de leden van de groep zijn gevestigd.
- (12) Het wegnemen van de belemmeringen voor een doeltreffende herstructurering van levensvatbare **schuldenaren** in financiële moeilijkheden draagt bij tot het minimaliseren van banenverlies en van verliezen voor schuldeisers in de toeleveringsketen, zorgt voor het behoud van knowhow en vaardigheden, en komt dus de economie in ruimere zin ten goede. Het vergemakkelijken van **schuldbevrijding** voor ondernemers vermijdt hun uitsluiting van de arbeidsmarkt en stelt hen in staat om opnieuw een ondernemersactiviteit uit te oefenen en daarbij lessen te trekken uit het verleden. Tenslotte zou het verkorten van de herstructureringsprocedures leiden tot hogere terugvorderingspercentages voor schuldeisers, aangezien het verstrijken van de tijd normaal enkel zou leiden tot een verder waardeverlies van de **schuldenaar**. Bovendien zouden efficiënte insolventiestelsels een betere beoordeling van de risico's die gepaard gaan met beslissingen over het opnemen en verstrekken van leningen mogelijk maken, en de aanpassing voor **insolvente schuldenaren of** schuldenaren met een overmatige schuldenlast vlotter laten verlopen, door de economische en sociale kosten van hun schuldafbouwproces tot een minimum te beperken. **De richtlijn geeft lidstaten de flexibiliteit deze gemeenschappelijke beginselen toe te passen met inachtneming van hun nationale rechtstelsels. De lidstaten kunnen andere preventieve herstructureringsstelsels in hun nationale rechtstelsel handhaven of invoeren.**

- (13) Vooral **micro-**, kleine en middelgrote ondernemingen moeten profiteren van een meer coherente aanpak op het niveau van de Unie, aangezien zij niet over de nodige middelen beschikken om de hoge herstructureringskosten te dragen, en voordeel halen uit de efficiëntere herstructureringsprocedures in bepaalde lidstaten. **Bij het definiëren van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen zouden de lidstaten terdege rekening kunnen houden met Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad of de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen.** Dikwijls hebben **micro-**, kleine en middelgrote ondernemingen, vooral wanneer zij financiële moeilijkheden hebben, niet de middelen om een beroep te doen op professioneel advies, en daarom moet worden voorzien in instrumenten voor vroegtijdige waarschuwing om schuldenaren te wijzen op de urgentie om op te treden. **De lidstaten kunnen die instrumenten zelf ontwikkelen of dit aan de particuliere sector overlaten, op voorwaarde dat de doelstelling wordt verwezenlijkt.** Om die **schuldenaren** te helpen tegen lage prijs te herstructureren, moeten op nationaal niveau ook **uitgebreide checklists** voor herstructureringsplannen, **aangepast aan de behoeften van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen**, worden ontwikkeld en online beschikbaar gesteld. (...)

- (14) Het is aangewezen om van het toepassingsgebied van deze richtlijn de volgende schuldenaren uit te sluiten: verzekerings- en herverzekeringsondernemingen zoals gedefinieerd in artikel 13, punten 1 en 4, van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad⁴, kredietinstellingen zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 1, van Verordening (EG) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁵, beleggingsondernemingen en instellingen voor collectieve belegging zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punten 2 en 7 van Verordening (EG) nr. 575/2013, centrale tegenpartijen zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1, van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad⁶, centrale effectenbewaarinstellingen zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1, van Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad⁷ en andere financiële instellingen en entiteiten die zijn vermeld in artikel 1, lid 1, eerste alinea, van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad⁸. Deze zijn aan specifieke regelingen onderworpen, waarbij de nationale toezichhoudende **en afwikkelingsautoriteiten** over ruime interventiebevoegdheden beschikken. **Het zou ook dienstig kunnen zijn andere financiële entiteiten uit te sluiten die financiële diensten verstrekken waarvoor bijzondere regelingen gelden in het kader waarvan de nationale toezichhoudende of afwikkelingsautoriteiten over ruime interventiebevoegdheden beschikken die vergelijkbaar zijn met die welke hierboven worden vermeld. Op grond van soortgelijke overwegingen is het ook aangewezen om naar nationaal recht opgerichte publieke instellingen van het toepassingsgebied van deze richtlijn uit te sluiten. De lidstaten zouden ook de toegang tot preventieve herstructureringsstelsels kunnen beperken tot rechtspersonen. In lidstaten met verschillende rechtsstelsels waar hetzelfde soort entiteit een verschillende rechtspositie heeft, zou één eenvormige regeling voor al deze soorten entiteiten kunnen gelden.**

⁴ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1).

⁵ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1).

⁶ Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 1).

⁷ Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 1).

⁸ Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 190).

- (15) Consumenten met een overmatige schuldenlast vormen een groot economisch en sociaal probleem dat nauw samenhangt met de verlaging van de totale schuldenlast. Het is bovendien vaak niet mogelijk om een duidelijk onderscheid te maken tussen de consumentenschulden en de bedrijfsschulden van een ondernemer. Een tweedekansregeling voor ondernemers zou niet doeltreffend zijn indien de ondernemer afzonderlijke procedures zou moeten doorlopen, met verschillende toegangsvoorwaarden en bevrijdingstermijnen, om zijn zakelijke persoonlijke schulden en zijn niet-zakelijke persoonlijke schulden te kwijten. Om deze redenen **kunnen** de lidstaten, hoewel deze richtlijn geen bindende regels inzake overmatige schuldenlast van consumenten bevat, de kwijtingsbepalingen **ook** op consumenten toepassen.
- (16) Hoe vroeger de schuldenaar zijn financiële moeilijkheden op het spoor kan komen en de nodige maatregelen kan nemen, hoe groter de kans is dat een nakende insolventie kan worden afgewend of, in het geval van een onderneming waarvan de levensvatbaarheid permanent onder druk staat, hoe ordelijker en efficiënter het vereffeningsproces zal verlopen. Daarom moet duidelijke, **actuele, beknopte en gebruiksvriendelijke** informatie over de beschikbare preventieve herstructureringsprocedures, en **een of meer** instrumenten voor vroegtijdige waarschuwing voorhanden zijn om schuldenaren een stimulans te geven om snel stappen te ondernemen wanneer zij financiële problemen beginnen te ondervinden. Mogelijke mechanismen voor vroegtijdige waarschuwing kunnen zijn: **waarschuwingmechanismen wanneer de schuldenaar een bepaald soort betalingen niet heeft gedaan of adviesdiensten door publieke of particuliere organisaties(...)**. Daarnaast kunnen ook derden met relevante informatie zoals boekhouders, belastings- en socialezekerheidsinstanties naar nationaal recht worden aangemoedigd (...) om **de schuldenaar** een negatieve ontwikkeling te signaleren. **De lidstaten kunnen de instrumenten voor vroegtijdige waarschuwing aanpassen aan de omvang van de onderneming en specifieke vroegtijdige-waarschuwingbepalingen voor grote ondernemingen en groepen vaststellen, rekening houdend met hun specifieke kenmerken. Deze richtlijn legt de lidstaten geen aansprakelijkheid op voor eventuele opgelopen schade door herstructureringsmechanismen die door dergelijke instrumenten voor vroegtijdige waarschuwing zijn veroorzaakt.**

- (17) Er moet een herstructureringsstelsel beschikbaar zijn voor schuldenaren, **met inbegrip van juridische entiteiten en, indien het nationaal recht hierin voorziet, natuurlijke personen en groepen van bedrijven**, om hen in staat te stellen hun financiële moeilijkheden in een vroeg stadium aan te pakken, wanneer het erop lijkt dat hun insolventie nog kan worden vermeden en de voortzetting van hun activiteiten kan worden verzekerd. Er moet een herstructureringsstelsel beschikbaar zijn voordat een schuldenaar insolvent wordt op grond van het nationaal recht, dat wil zeggen voordat de schuldenaar de voorwaarden **overeenkomstig nationaal recht** vervult om collectieve insolventieprocedures aan te gaan, hetgeen normaal gepaard gaat met het gehele verlies van zijn vermogen en de aanwijzing van een vereffenaar. (...)Om te vermijden dat de procedures worden misbruikt, moet uit de financiële moeilijkheden van de schuldenaar echter een kans op insolventie blijken en moet het herstructureringsplan de insolventie van de schuldenaar kunnen voorkomen en de levensvatbaarheid van de onderneming kunnen waarborgen. **De lidstaten kunnen bepalen of vorderingen die opeisbaar zijn of tot stand komen nadat de procedure is aangevraagd of geopend, worden opgenomen in de preventieve herstructureringsmaatregelen of de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen. Het staat de lidstaten vrij te beslissen of de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen gevolgen heeft voor de rente op vorderingen.**
- (17a) De lidstaten kunnen een levensvatbaarheidstoets invoeren als voorwaarde voor toegang tot de herstructureringsprocedure waarin deze richtlijn voorziet. Een dergelijke toets moet worden uitgevoerd zonder nadelig te zijn voor de activa van de schuldenaar, wat onder andere kan betekenen dat een voorlopige schorsing wordt toegestaan of dat de beoordeling zonder onnodige vertraging wordt uitgevoerd. Het ontbreken van nadeel sluit echter de mogelijkheid niet uit dat van de schuldenaren wordt verlangd dat zij hun levensvatbaarheid op eigen kosten bewijzen.
- (17b) De lidstaten kunnen het toepassingsgebied van de preventieve herstructureringsstelsels waarin deze richtlijn voorziet, uitbreiden naar situaties waarin de schuldenaar te kampen heeft met niet-financiële moeilijkheden, op voorwaarde dat die moeilijkheden een werkelijke en ernstige bedreiging vormen voor het feitelijke of toekomstige vermogen van de schuldenaar om zijn schulden op de vervaldatum af te lossen. Het tijdsbestek om te bepalen of een dergelijke bedreiging bestaat, kan zich uitstrekken over een periode van verscheidene maanden of zelfs langer teneinde rekening te houden met gevallen waarin de schuldenaar te kampen heeft met niet-financiële moeilijkheden die een bedreiging vormen voor zijn onderneming als going concern en, op de middellange termijn, voor zijn liquiditeit. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de schuldenaar een contract heeft verloren dat voor hem van cruciaal belang is.

- (18) Om de doeltreffendheid te bevorderen en om vertragingen en kosten te beperken, moeten nationale preventieve herstructureringsstelsels flexibele procedures omvatten. **Wanneer de bepalingen van deze richtlijn worden toegepast in verschillende procedures binnen een herstructureringsstelsel, moet de schuldenaar toegang hebben tot alle rechten en waarborgen waarin deze richtlijn voorziet ter voorkoming van herstructurering. Met uitzondering van de gevallen van de uit hoofde van deze richtlijn vereiste verplichte betrokkenheid van rechterlijke of administratieve instanties, zouden de lidstaten hun betrokkenheid kunnen beperken tot situaties waarin dat noodzakelijk en evenredig is, rekening houdend met, onder meer, het doel de rechten en belangen van schuldenaren en betrokken partijen te beschermen en vertragingen en kosten van de procedures terug te dringen. Wanneer het schuldeisers onder nationaal recht is toegestaan een herstructureringsprocedure in te leiden, zouden de lidstaten de instemming van de schuldenaar kunnen verlangen als een voorwaarde vooraf voor het inleiden van de procedure.**
- (18a) Om onnodige kosten te vermijden, de vroegtijdige aard van de procedure tot uiting te doen komen en schuldenaren ertoe aan te zetten in een vroeg stadium van financiële moeilijkheden de preventieve herstructurering aan te vragen, moeten de schuldenaren in principe de controle over hun activa en de dagelijkse werking van hun onderneming behouden. Het aanstellen van een deskundige op het gebied van herstructurering, of dit nu **ter ondersteuning** is van de onderhandelingen of (..) **om toezicht te houden op de** handelingen van de schuldenaar, moet niet altijd verplicht zijn, maar daarvoor moet per geval kunnen worden gekozen, afhankelijk van de omstandigheden van de zaak of van de specifieke behoeften van de schuldenaar. (...) Niettemin (...) **zouden de lidstaten kunnen besluiten dat de aanstelling van een deskundige op het gebied van herstructurering altijd** noodzakelijk is **in bepaalde omstandigheden, (...) zoals wanneer de schuldenaar profijt heeft van (...)** een algemene schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen, **wanneer (...)** het herstructureringsplan **door een rechterlijke of administratieve instantie moet worden bevestigd door middel van een categorie-overschrijdende cram-down of wanneer het herstructureringsplan maatregelen omvat die van invloed zijn op de rechten van werknemers, wanneer de schuldenaar of diens bestuur op frauduleuze, criminele of schadelijke wijze heeft gehandeld in zakelijke betrekkingen, of wanneer de aanstelling geschiedt met als enige doel ondersteuning te bieden bij het opstellen van of het onderhandelen over het herstructureringsplan.**

- (19) Een schuldenaar moet **in aanmerking kunnen komen voor** een tijdelijke schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen, **toegekend door een rechterlijke of administratieve instantie of van rechtswege toegekend (...)** met het oog op de **ondersteuning van de onderhandelingen over een herstructureringsplan, door de schuldenaar in staat te stellen tijdens de onderhandelingen zijn activiteiten voort te zetten of de waarde van de boedel van de schuldenaar te behouden. Wanneer het nationaal recht daarin voorziet zou de schorsing ook kunnen gelden tegen een derde partij die zekerheden stelt, daaronder begrepen borgstellers en verstrekkers van zekerheden. De lidstaten zouden echter kunnen bepalen dat rechterlijke of administratieve instanties een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen kunnen weigeren indien een dergelijke schorsing niet nodig is of indien deze maatregel niet de beoogde ondersteuning van de onderhandelingen biedt. Tot de factoren die kunnen neerkomen op een weigeringsgrond kunnen onder meer behoren een gebrek aan steun van de vereiste meerderheid van schuldeisers of, indien het nationaal recht daarin voorziet, het daadwerkelijke onvermogen van de schuldenaar om schulden te betalen wanneer deze opeisbaar worden. Ter vergemakkelijking en bespoediging van de procedure zouden de lidstaten de mogelijkheid moeten hebben om uit te gaan van vermoedens, op weerlegbare basis, dat er gronden bestaan voor weigering, bijvoorbeeld wanneer de schuldenaar een gedrag vertoont dat typerend is voor een schuldenaar die opeisbaar wordende schulden niet kan betalen, zoals een aanzienlijke wanbetaling ten aanzien van werknemers of de belastingdiensten of sociale-zekerheidsinstanties, of wanneer er een financiële misdaad is begaan door de ondernemer of het huidige bestuur van een bedrijf als gevolg waarvan kan worden aangenomen dat een meerderheid van de schuldeisers geen steun zal verlenen om onderhandelingen te beginnen.**
- (19a) De schorsing van tenuitvoerleggingsmaatregelen zou algemeen kunnen zijn, in welk geval zij dus voor alle schuldeisers geldt, of gericht kunnen zijn op afzonderlijke schuldeisers of categorieën schuldeisers. **De lidstaten zouden bepaalde vorderingen of categorieën vorderingen uit het toepassingsgebied van de schorsing kunnen houden in welomschreven omstandigheden, zoals vorderingen die worden gedekt door activa waarvan de verwijdering geen gevaar oplevert voor de herstructurering van de onderneming of vorderingen van schuldeisers ten aanzien van wie een schorsing zou leiden tot oneerlijke benadeling, zoals ingevolge niet-gecompenseerd verlies of waardevermindering van zekerheden.**

(19b) Met het oog op een goed evenwicht tussen de rechten van de schuldenaar en die van de schuldeisers, mag de schorsing **maximaal vier maanden gelden**. Complexe herstructureringsplannen kunnen echter meer tijd vergen. De lidstaten **zouden kunnen** besluiten dat (...) verlengingen van **de initiële periode van de schorsing zouden kunnen** worden toegekend door de rechterlijke of administratieve instanties **in welbepaalde omstandigheden, zoals vorderingen met de onderhandelingen over het herstructureringsplan, de complexiteit van de zaak, de omvang van de schuldenaar of de aanwezigheid van bewijs dat een plan waarschijnlijk zal worden goedgekeurd.** (...) Wanneer een rechterlijke of administratieve instantie geen beslissing neemt over de verlenging van de schorsing van tenuitvoerlegging voor het verstrijken van de termijn, mag de schorsing geen gevolgen meer hebben vanaf de dag waarop de schorsingstermijn verstrijkt. In het belang van de rechtszekerheid moet de totale termijn van de schorsing tot twaalf maanden worden beperkt. **Wanneer de lidstaten verlangen dat herstructureringsplannen worden ingediend om binnen acht maanden te worden bevestigd door een rechterlijke of administratieve instantie, zouden de lidstaten in afwijking van de periode van twaalf maanden kunnen bepalen dat de schorsing wordt verlengd totdat het plan is bevestigd. De lidstaten zouden kunnen voorzien in een onbeperkte schorsing zodra de schuldenaar insolvent wordt op grond van het nationaal recht. De lidstaten zouden kunnen beslissen of voor een korte tussentijdse schorsing in afwachting van de beslissing van een rechterlijke of administratieve instantie over de toegang tot het preventieve herstructureringsstelsel de termijnen uit hoofde van deze richtlijn gelden.**

- (20) Om ervoor te zorgen dat de schuldeisers geen **onnodig** nadeel ondervinden, **moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de rechterlijke of administratieve instanties de schorsing kunnen intrekken indien deze niet langer beantwoordt aan het doel, te weten ondersteuning van de onderhandelingen, bijvoorbeeld als blijkt dat de vereiste meerderheid van schuldeisers de voortzetting van de onderhandelingen niet steunt.** (...) De schorsing moet **ook** worden ingetrokken **als** schuldeisers op oneerlijke wijze worden benadeeld door de schorsing van tenuitvoerlegging. **De lidstaten zouden de mogelijkheid om de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen op te heffen, kunnen beperken tot situaties waarbij schuldeisers niet de gelegenheid hebben gehad om te worden gehoord voordat de schorsing in werking trad of werd verlengd. Zij zouden ook een minimumperiode kunnen instellen waarin de schorsing niet kan worden ingetrokken.** Om te bepalen of er sprake is van oneerlijke benadeling van schuldeisers, **zouden** rechterlijke of administratieve instanties rekening **kunnen** houden met de vraag of de schorsing de totale waarde van de boedel intact zou laten, of de schuldenaar te kwader trouw handelt of met de intentie nadeel te berokkenen, of in het algemeen ingaat tegen de legitieme verwachtingen van de gezamenlijke schuldeisers. **Deze richtlijn heeft geen betrekking op bepalingen betreffende compensatie of waarborgen voor schuldeisers van wie de zekerheid waarschijnlijk zal afnemen in waarde tijdens de schorsing.** Een schuldeiser of een categorie van schuldeisers zou oneerlijk worden benadeeld door de schorsing als hun vorderingen bijvoorbeeld aanzienlijk slechter af zouden zijn als gevolg van de schorsing dan wanneer de schorsing niet **gold**, of als de schuldeiser een groter nadeel ondervindt dan andere schuldeisers in een soortgelijke positie. **De lidstaten zouden kunnen bepalen dat, wanneer is vastgesteld dat er sprake is van oneerlijke benadeling van één schuldeiser of meerdere schuldeisers of van één categorie of meer categorieën schuldeisers, de schorsing kan worden ingetrokken ten aanzien van die schuldeisers of categorieën schuldeisers of ten aanzien van alle schuldeisers. De lidstaten blijven vrij om te beslissen wie kan verzoeken om intrekking van de schorsing.**

- (21) (...) Een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen moet ook een schorsing inhouden van de verplichting van de schuldenaar om een insolventieprocedure in te leiden, of van de opening, op verzoek van een schuldeiser, van een insolventieprocedure die kan leiden tot vereffening van de schuldenaar. Deze insolventieprocedures moeten procedures zijn waarvan het resultaat niet van rechtswege beperkt blijft tot vereffening van de schuldenaar, maar ook kunnen leiden tot een herstructurering van de schuldenaar. De schorsing van de opening van een insolventieprocedure op verzoek van schuldeisers geldt niet alleen wanneer lidstaten voorzien in een algemene schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen ten aanzien van alle schuldeisers, maar ook wanneer het nationaal recht voorziet in een mogelijkheid voor een beperkte schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen voor slechts een beperkt aantal schuldeisers. Niettemin zouden de lidstaten kunnen bepalen dat insolventieprocedures in het algemeen belang kunnen worden geopend op verzoek van publieke autoriteiten die niet optreden als schuldeiser, zoals een openbaar aanklager. De lidstaten zouden van deze regels kunnen afwijken wanneer de schuldenaar geen schulden kan betalen op de vervaldatum, op voorwaarde dat een rechterlijke of administratieve instantie het voordeel van de schorsing kan behouden als, gelet op de omstandigheden van de zaak, het openen van een insolventieprocedure die zou kunnen leiden tot de vereffening van de schuldenaar, niet in het algemene belang van de schuldeisers zou zijn.
- (22) Wanneer een schuldenaar een insolventieprocedure opstart, is het mogelijk dat bepaalde leveranciers contractuele rechten hebben die hun het recht geven om de leveringsovereenkomst te beëindigen louter vanwege de insolventie (ook bekend als ipso factobedingen), **zelfs als schuldenaars hun verplichtingen naar behoren zijn nagekomen**. Hetzelfde kan gelden wanneer een schuldenaar preventieve herstructureringsmaatregelen aanvraagt. Wanneer dergelijke bedingen worden ingeroepen wanneer de schuldenaar alleen maar onderhandelt over een herstructureringsplan of om een schorsing van tenuitvoerlegging verzoekt, of in het kader van een gebeurtenis die verband houdt met de schorsing, kan vroegtijdige beëindiging negatieve gevolgen hebben voor de onderneming van de schuldenaar en de succesvolle redding van de onderneming. Daarom is het **in dergelijke gevallen** noodzakelijk dat schuldeisers (...) geen ipso factobedingen mogen invoeren die verwijzen naar onderhandelingen over een herstructureringsplan of een schorsing, of een soortgelijke gebeurtenis die verband houdt met de schorsing.

- (22a) **De lidstaten zouden kunnen bepalen dat schuldeisers op wie de schorsing van toepassing is, wier vorderingen zijn ontstaan vóór de schorsing en die niet zijn betaald door de schuldenaar, niet over de mogelijkheid mogen beschikken nog uit te voeren overeenkomsten te beëindigen, te versnellen of anderszins te wijzigen, of de nakoming ervan op te schorten tijdens de schorsingstermijn, mits de schuldenaar voldoet aan zijn verplichtingen uit hoofde van die overeenkomsten die tijdens de schorsing opeisbaar worden. Een vroegtijdige beëindiging zou de capaciteit van de onderneming om de activiteiten voort te zetten tijdens de onderhandelingen over een herstructurering in het gedrang brengen, vooral wanneer het gaat om overeenkomsten voor essentiële voorzieningen zoals gas, elektriciteit, water, telecommunicatie en diensten voor betalingen met kaarten.**
- (23) (...) **Deze richtlijn bevat minimumnormen voor de inhoud van een herstructureringsplan. De lidstaten zouden echter aanvullende toelichtingen in het herstructureringsplan kunnen verlangen, bijvoorbeeld met betrekking tot de criteria op basis waarvan schuldeisers zijn gegroepeerd, die van belang kunnen zijn voor het geval dat een schuld slechts gedeeltelijk wordt gedekt.**
- (24) (...) Schuldeisers die bij het herstructureringsplan zijn betrokken en, wanneer dat krachtens het nationaal recht is toegestaan, houders van eigenvermogensinstrumenten, moeten het recht hebben om te stemmen over de goedkeuring van een herstructureringsplan. **De lidstaten zouden beperkte uitzonderingen op deze regel kunnen toestaan.** Partijen die niet bij het herstructureringsplan zijn betrokken, mogen geen stemrecht hebben over het plan en evenmin mag hun steun worden vereist voor de goedkeuring van een plan. De stemming kan de vorm aannemen van een formele stemprocedure of van een overleg en overeenstemming met de vereiste meerderheid van de betrokken partijen. Wanneer de stemming echter de vorm aanneemt van een (...) overeenstemming **met de vereiste meerderheid**, zouden de betrokkenen **die niet aan deze overeenstemming deelnamen** toch de mogelijkheid kunnen krijgen om zich bij het herstructureringsplan aan te sluiten.

- (25) Om ervoor te zorgen dat rechten die substantieel vergelijkbaar zijn, ook op dezelfde manier worden behandeld en dat herstructureringsplannen kunnen worden goedgekeurd zonder op oneerlijke wijze afbreuk te doen aan de rechten van de betrokken partijen, moeten de betrokken partijen behandeld worden in afzonderlijke categorieën die de criteria voor het vormen van categorieën krachtens het nationaal recht weerspiegelen. **Vorming van categorieën is het groeperen van betrokken partijen met het oog op de goedkeuring van een plan op een wijze die recht doet aan de rechten en rangorde van de betrokken vorderingen en belangen.** Minimaal moeten schuldeisers met zekerheid en schuldeisers zonder zekerheid steeds als afzonderlijke categorieën worden behandeld, **maar de lidstaten zouden kunnen verlangen dat er meer dan twee categorieën schuldeisers worden gevormd, met verschillende categorieën al dan niet door een zekerheid gedekte schuldeisers en categorieën schuldeisers met achtergestelde schuldvorderingen. De lidstaten zouden ook andere soorten schuldeisers zonder voldoende gedeelde belangen in afzonderlijke categorieën kunnen onderbrengen, zoals belastings- en socialezekerheidsinstanties.** In het nationaal recht **zou kunnen** worden bepaald dat door een zekerheid gedekte vorderingen kunnen worden onderverdeeld in door een zekerheid gedekte en niet door een zekerheid gedekte **gedeelten** op basis van de waardering van de zekerheid. In het nationaal recht **zouden** ook specifieke regels **kunnen** worden vastgesteld ter ondersteuning van de vorming van categorieën, waarbij niet-gediversifieerde of op andere wijze bijzonder kwetsbare schuldeisers, zoals werknemers of kleine leveranciers, zouden profiteren van deze vorming van categorieën.
- (25a) **De lidstaten zouden kunnen bepalen dat er in het geval van schuldenaren die micro-, kleine of middelgrote ondernemingen zijn, gezien hun relatief eenvoudige kapitaalstructuur, een uitzondering kan worden gemaakt op de verplichting schuldeisers onder te brengen in afzonderlijke categorieën. In gevallen waarin micro-, kleine of middelgrote ondernemingen ervoor hebben gekozen een beroep te doen op slechts één stemmende categorie en deze categorie tegen het plan stemt, hebben schuldenaren in overeenstemming met de algemene beginselen van deze richtlijn de mogelijkheid een ander plan in te dienen.**
- (25b) In elk geval moet het nationaal recht ervoor zorgen dat aangelegenheden die van bijzonder belang zijn voor de vorming van categorieën, zoals vorderingen van verbonden partijen, adequaat worden behandeld, en moet het regels bevatten over voorwaardelijke vorderingen en betwiste vorderingen. **In het nationaal recht zou kunnen worden geregeld hoe betwiste vorderingen worden behandeld voor de verdeling van de stemrechten.** De rechterlijke of administratieve instantie moet de vorming van categorieën onderzoeken, **ook de selectie van bij het plan betrokken schuldeisers,** wanneer een herstructureringsplan ter bevestiging wordt ingediend, maar de lidstaten zouden kunnen bepalen dat deze instanties ook de vorming van categorieën in een vroeg stadium kunnen onderzoeken, ingeval de voorsteller van het plan op voorhand geldigverklaring of advies vraagt.

- (26) De vereiste meerderheden moeten in het nationaal recht worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat een minderheid van betrokken partijen in elke categorie de goedkeuring van het herstructureringsplan niet kan verhinderen, wanneer dat niet op oneerlijke wijze hun rechten en belangen aantast. Zonder een meerderheidsregel die niet-instemmende, door een zekerheid gedekte schuldeisers bindt, zou een vroege herstructurering in veel gevallen niet mogelijk zijn, bijvoorbeeld wanneer een financiële herstructurering nodig is, maar de onderneming verder wel levensvatbaar is. Om ervoor te zorgen dat partijen inspraak hebben in de goedkeuring van herstructureringsplannen die in verhouding staat tot de belangen die zij in de onderneming hebben, moet de vereiste meerderheid gebaseerd zijn op het bedrag van de vorderingen van de schuldeisers of van de belangen van houders van eigenvermogensinstrumenten in een specifieke categorie. **De lidstaten zouden bovendien een meerderheid kunnen verlangen van het aantal betrokken partijen in elke categorie. De lidstaten zouden regels kunnen vaststellen met betrekking tot betrokken partijen met stemrecht die hun stemrecht niet op correcte wijze uitoefenen of die niet vertegenwoordigd zijn, en zouden hen bijvoorbeeld kunnen laten meetellen voor een deelname-drempel of voor het berekenen van een meerderheid. Het staat de lidstaten ook vrij om voor de stemming een deelnamedrempel te bepalen.**
- (27) De toets van "het belang van de schuldeisers" ("best interest of creditors test") maakt het mogelijk ervoor te zorgen dat geen enkele niet-instemmende schuldeiser slechter af is in het kader van het herstructureringsplan dan hij zou zijn in het geval van een vereffening, of deze nu stapsgewijs gebeurt dan wel als een verkoop als going concern, **of in het geval van het beste alternatieve scenario indien het herstructureringsplan niet werd bevestigd. De lidstaten moeten tussen een van deze twee drempels kunnen kiezen bij de uitvoering van deze toets in het nationaal recht.** Die toets moet in elk geval plaatsvinden wanneer een plan moet worden bevestigd om bindend te zijn voor niet-instemmende schuldeisers of, naargelang van het geval, niet-instemmende categorieën schuldeisers. **Naar aanleiding van de toets van "het belang van de schuldeisers" zouden de lidstaten, in het geval van openbare institutionele schuldeisers met een bevoorrechte status uit hoofde van het nationaal recht, kunnen bepalen dat het plan geen volledige of gedeeltelijke annulering van de vorderingen van deze schuldeisers kan opleggen.**

- (28) Terwijl een herstructureringsplan altijd als goedgekeurd moet worden beschouwd indien de vereiste meerderheid in elke betrokken categorie het plan steunt, **zou** een herstructureringsplan dat niet de steun heeft van de vereiste meerderheid in elke betrokken categorie, toch nog door een rechterlijke of administratieve instantie **kunnen** worden bevestigd **op voorstel van een schuldenaar of met de instemming van de schuldenaar. In het geval van een rechtspersoon moeten de lidstaten kunnen beslissen of de schuldenaar voor dit doel moet worden opgevat als de raad van bestuur van de rechtspersoon of als een bepaalde meerderheid van aandeelhouders of houders van eigenvermogensinstrumenten. In het geval van een categorie-overschrijdende cram-down kan een plan kan alleen worden bevestigd als het wordt gesteund door ten minste één betrokken of geschade categorie schuldeisers of door een meerderheid van stemmende categorieën van betrokken partijen, mits ten minste één van deze categorieën een categorie door een zekerheid gedekte schuldeisers is of hoger in rang is dan de categorie gewone niet door een zekerheid gedekte schuldeisers** (het categorie-overschrijdende cram-down-mechanisme). **In het eerste geval zouden de lidstaten het aantal categorieën dat nodig is om het plan goed te keuren kunnen verhogen, zonder noodzakelijkerwijs te verlangen dat al die categorieën bij een waardering van de schuldenaar als going concern een betaling ontvangen of een belang behouden, of, indien het nationaal recht daarin voorziet, redelijkerwijs kunnen worden geacht een betaling te ontvangen of een belang te behouden als de normale rangorde van voorrang bij vereffening wordt toegepast overeenkomstig het nationaal recht. De lidstaten moeten echter niet de instemming van alle categorieën verlangen. Dit betekent dat wanneer er slechts twee categorieën van schuldeisers zijn, de instemming van één ervan voldoende moet worden geacht, indien ook aan andere voorwaarden voor de toepassing van de categorie-overschrijdende cram-down wordt voldaan. Schuldeisers worden geschaad indien hun vorderingen in waarde afnemen.**

(28a) Wanneer de lidstaten het mechanisme van de categorie-overschrijdende cram-down gebruiken, moeten zij ervoor zorgen dat niet-instemmende categorieën betrokken schuldeisers niet op oneerlijke wijze worden benadeeld op grond van het voorgestelde plan en moeten zij voldoende bescherming bieden voor dergelijke niet-instemmende categorieën. De lidstaten zouden dit kunnen doen door ervoor te zorgen dat (...) een niet-instemmende categorie betrokken schuldeisers volledig wordt betaald indien een ondergeschikte categorie recht heeft op enige verdeling of aanspraak kan maken op enig belang in het kader van het herstructureringsplan. De lidstaten moeten een beoordelingsmarge hebben bij het uitvoeren van het concept van volledige betaling, ook met betrekking tot het tijdstip van de betaling, zolang de hoofdsom van de vordering en, in het geval van door een zekerheid gedekte schuldeisers, de waarde van de zekerheid worden beschermd. De lidstaten zouden ook kunnen besluiten wat de gelijkwaardige middelen zijn waarmee de oorspronkelijke vordering volledig zou kunnen worden voldaan. Het is dienstig de lidstaten in staat te stellen van deze regel af te wijken, bijvoorbeeld wanneer het billijk is dat houders van eigenvermogensinstrumenten bepaalde belangen in het kader van het plan behouden, ondanks het feit dat een categorie van een hogere rang verplicht is een verlaging van zijn vorderingen te aanvaarden, of dat essentiële leveranciers die onder de bepaling betreffende de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen vallen eerder worden betaald dan categorieën schuldeisers van een hogere rang. Een andere mogelijkheid is dat de lidstaten een niet-instemmende categorie schuldeisers zouden kunnen beschermen door ervoor te zorgen dat zij ten minste net zo gunstig worden behandeld als elke andere categorie van dezelfde rang en gunstiger dan een categorie in een lagere rang. De lidstaten zouden kunnen kiezen welke van de voornoemde beschermingsmechanismen zij invoeren.

- (29) De legitieme belangen van aandeelhouders of houders van andere eigenvermogensinstrumenten moeten weliswaar worden beschermd, maar de lidstaten moeten ervoor zorgen dat **zij** niet op onredelijke wijze de goedkeuring kunnen **voorkomen** van herstructureringsplannen die de schuldenaar opnieuw levensvatbaar zouden maken. **De lidstaten kunnen aanpassen wat als onredelijk wordt beschouwd, om onder meer rekening te houden met de vraag of de schuldenaar een kmo/mkb-onderneming of een grote onderneming is, de voorgestelde herstructureringsmaatregelen die raken aan de rechten van houders van eigenvermogensinstrumenten, het soort houder van eigenvermogensinstrumenten, de vraag of de schuldenaar een rechtspersoon of natuurlijke persoon is, alsmede met de vraag of partners in een onderneming beperkte of onbeperkte aansprakelijkheid hebben.** De lidstaten kunnen verschillende middelen inzetten om dit doel te bereiken, bijvoorbeeld door houders van eigenvermogensinstrumenten niet het recht te geven om te stemmen over een herstructureringsplan en door de goedkeuring van een herstructureringsplan (...) **niet te laten afhangen van** de instemming van de out-of-the-money-houders van eigenvermogensinstrumenten, namelijk houders van eigenvermogensinstrumenten die bij een waardering van de onderneming geen betaling of andere vergoeding zouden krijgen bij toepassing van de normale rangorde van voorrang bij vereffening. Wanneer houders van eigenvermogensinstrumenten het recht hebben om over een herstructureringsplan te stemmen, moet echter een rechterlijke of administratieve instantie het plan kunnen bevestigen, niettegenstaande de niet-instemming van een of meerdere categorieën houders van eigenvermogensinstrumenten, via een categorie-overschrijdende cram-down-mechanisme. **Lidstaten die houders van eigenvermogensinstrumenten uitsluiten van stemming hoeven de regel van absolute voorrang niet toe te passen in de onderlinge betrekkingen tussen schuldeisers en houders van eigenvermogensinstrumenten. Een andere mogelijke wijze van uitvoering van deze vereiste zou kunnen inhouden dat ervoor wordt gezorgd dat herstructureringsmaatregelen, die directe gevolgen hebben voor de rechten van houders van eigenvermogensinstrumenten en in het kader van het vennootschapsrecht tot de bevoegdheid van een bepaalde instantie behoren, niet vallen onder buitensporig hoge eisen inzake meerderheid en dat houders van eigenvermogensinstrumenten geen bevoegdheid hebben met betrekking tot herstructureringsmaatregelen die niet direct van invloed zijn op hun rechten.** Het is mogelijk dat meerdere categorieën houders van eigenvermogensinstrumenten nodig zijn wanneer er verschillende categorieën aandeelhouders met verschillende rechten bestaan. Houders van eigenvermogensinstrumenten van kleine en middelgrote ondernemingen die niet louter investeerder, maar ook eigenaar van de onderneming zijn en daaraan op andere manieren bijdragen, zoals met managementexpertise, hebben misschien geen stimulans om in die omstandigheden te herstructureren. Om die reden moet het categorie-overschrijdende cram-down-mechanisme optioneel blijven voor schuldenaars die kleine en middelgrote ondernemingen zijn.

- (30) De bevestiging van een herstructureringsplan door een rechterlijke of administratieve instantie is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de beperking van de rechten van schuldeisers of belangen van houders van eigenvermogensinstrumenten in verhouding staat tot de voordelen van de herstructurering, en dat zij toegang hebben tot een doeltreffende voorziening in rechte. **Dit is met name noodzakelijk als er niet-instemmende betrokken partijen zijn of indien het herstructureringsplan bepalingen bevat over nieuwe financiering, maar de lidstaten zouden kunnen bepalen dat bevestiging door een rechterlijke of administratieve instantie ook in andere gevallen noodzakelijk is.**
- (30a) **De lidstaten moeten bepalingen opstellen om te bewerkstelligen dat de rechterlijke of administratieve instantie een plan moet (...) kunnen** verwerpen wanneer is aangetoond dat de poging tot herstructurering de rechten van niet-instemmende schuldeisers of houders van eigenvermogensinstrumenten beperkt, **ofwel** tot onder hetgeen zij redelijkerwijze zouden kunnen verwachten in het geval van de vereffening van de onderneming van de schuldenaar, of deze nu stapsgewijs gebeurt dan wel als een verkoop in going concern, **afhankelijk van de specifieke omstandigheden waarin elke schuldenaar zich bevindt, ofwel tot onder hetgeen zij redelijkerwijze zouden kunnen verwachten in het geval van het beste alternatieve scenario indien het herstructureringsplan niet werd bevestigd.** Wanneer het plan echter door een categorie-overschrijdende cram-down-mechanisme wordt bevestigd **moet worden verwezen naar het beschermingsmechanisme dat in een dergelijk scenario wordt gebruikt. Wanneer de lidstaten ervoor hebben gekozen de schuldenaar te waarderen als een going concern, wordt, anders dan bij de vereffeningswaarde, in de going-concernwaarde gekeken naar de waarde van de onderneming van de schuldenaar op de langere termijn. De going-concernwaarde ligt in de regel hoger dan de vereffeningswaarde, omdat daarbij rekening wordt gehouden met het feit dat de onderneming haar activiteiten en overeenkomsten met minimale verstoring voortzet, het vertrouwen heeft van financiële schuldeisers, aandeelhouders en klanten, inkomsten blijft genereren en de gevolgen voor werknemers beperkt.**

- (30b) Hoewel de rechterlijke of administratieve instantie de inachtneming van het criterium van het belang van de schuldeisers slechts moet onderzoeken indien die wordt betwist, teneinde te voorkomen dat telkens een waardering wordt uitgevoerd, zouden de lidstaten kunnen bepalen dat er andere voorwaarden voor bevestiging ambtshalve kunnen worden onderzocht. Het staat de lidstaten vrij andere voorwaarden toe te voegen waaraan moet worden voldaan om een herstructureringsplan te bevestigen, bijvoorbeeld de vraag of aandeelhouders voldoende worden beschermd. Rechterlijke of administratieve instanties moeten het bevestigen van herstructureringsplannen kunnen weigeren wanneer die geen redelijk vooruitzicht bieden op het voorkomen van de insolventie van de schuldenaar of het garanderen van de levensvatbaarheid van het bedrijf. De lidstaten zijn evenwel niet verplicht ervoor te zorgen dat die beoordeling ambtshalve wordt gemaakt.**
- (30c) Een van de voorwaarden voor bevestiging van een herstructureringsplan is de kennisgeving aan alle betrokken partijen. De lidstaten mogen de vorm en het tijdstip van de kennisgeving vrij bepalen, alsmede regelingen treffen voor het behandelen van onbekende vorderingen voor de toepassing van de kennisgeving. Zij kunnen bepalen dat de niet-betrokken partijen over het herstructureringsplan moeten worden geïnformeerd.**
- (30d) Uitsluitend indien een niet-instemmende betrokken partij het herstructureringsplan aanvecht, moeten rechterlijke of administratieve instanties een beslissing nemen over een waardering van het bedrijf hetzij in vereffening, hetzij in het beste alternatieve scenario indien het herstructureringsplan niet is bevestigd, hetzij volgens de voorwaarden voor een categorie-overschrijdende cram-down. Dit belet niet dat de lidstaten in een ander verband uit hoofde van nationaal recht waarderungen uitvoeren. Die beslissing zou evenwel tevens een goedkeuring kunnen inhouden van een waardering door een deskundige of een waardering die door de schuldenaar of een andere partij in een eerder stadium van de procedure is ingediend. De lidstaten zouden kunnen bepalen dat, indien wordt beslist een waardering uit te voeren, voor een waardering in herstructureringszaken speciale, van burgerlijk procesrecht losstaande regels gelden, opdat de waardering zo snel mogelijk wordt uitgevoerd. Deze richtlijn laat de regels inzake de bewijslast uit hoofde van nationaal recht in geval van waardering onverlet.**

- (30e) **De bindende werking van een herstructureringsplan is beperkt tot de partijen die bij de goedkeuring van het plan waren betrokken. De lidstaten zouden kunnen bepalen wat onder de betrokkenheid van een schuldeiser wordt verstaan, onder meer in geval van onbekende schuldeisers of schuldeisers van toekomstige vorderingen. De lidstaten zouden bijvoorbeeld kunnen bepalen hoe zij schuldeisers behandelen die correct in kennis zijn gesteld, maar niet aan de procedures hebben deelgenomen.**
- (31) Het succes van een herstructureringsplan is dikwijls afhankelijk van de vraag (...) of de **schuldenaar financiële bijstand wordt verleend** om ondersteuning te bieden aan in de eerste plaats het functioneren van de onderneming tijdens de onderhandelingen over de herstructurering en in de tweede plaats het uitvoeren van het herstructureringsplan na de bevestiging ervan. **Financiële bijstand moet hier in brede zin worden begrepen, onder meer in de zin van het verstrekken van geld of garanties door derde partijen en het leveren van voorraden, grondstoffen en nutsvoorzieningen, bijvoorbeeld door de schuldenaar een langere terugbetalingsperiode te verlenen. Tussentijdse financiering en nieuwe financiering** moeten dan ook worden gevrijwaard tegen vorderingen tot nietigverklaring die als doel hebben deze financiering als een voor de gezamenlijke schuldeisers nadelige handeling nietig, vernietigbaar of niet-tegenwerpbaar te laten verklaren in het kader van latere insolventieprocedures. Nationaal insolventierecht dat in vorderingen tot nietigverklaring **van tussentijdse en nieuwe financiering** voorziet of bepaalt dat nieuwe kredietverstrekkers burgerlijke, administratieve of strafrechtelijke sancties kunnen oplopen voor het verlenen van krediet aan schuldenaren in financiële moeilijkheden, **zouden de beschikbaarheid kunnen ondermijnen** van de financiering die nodig is voor de succesvolle onderhandelingen over en uitvoering van een herstructureringsplan. **De richtlijn doet geen afbreuk aan andere gronden voor het nietig, vernietigbaar of niet-tegenwerpbaar verklaren van nieuwe en tussentijdse financiering, of voor het burgerlijk, strafrechtelijk of administratief aansprakelijk stellen van verstrekkers van die financiering, als bepaald in het nationaal recht. Andere gronden zouden onder meer kunnen zijn: fraude, kwade trouw, een bepaald soort band tussen de partijen die zou kunnen worden geassocieerd met een belangenconflict, bijvoorbeeld in geval van transacties tussen verbonden partijen of tussen aandeelhouders en de vennootschap, transacties waarbij een partij een waarde of zekerheden heeft ontvangen zonder daar het recht toe te hebben op het tijdstip van de transactie of op de manier waarop zulks is geschied.**

(31a) (...) Wanneer tussentijdse financiering wordt verleend, weten de partijen niet of het plan al dan niet uiteindelijk zal worden bevestigd, **en bijgevolg mogen de lidstaten er niet toe worden verplicht** de bescherming van tussentijdse financiering **te beperken** tot gevallen waarin het plan door schuldeisers is goedgekeurd of door een rechterlijke of administratieve instantie is bevestigd (...). Om eventueel misbruik te vermijden mag alleen financiering die redelijkerwijs en onmiddellijk noodzakelijk is voor het verdere functioneren of overleven van de onderneming van de schuldenaar of voor het behoud of het vergroten van de waarde van die onderneming, worden beschermd, in afwachting van de bevestiging van dat plan. **Voorts belet deze richtlijn de lidstaten niet een mechanisme voor voorafgaande controle van tussentijdse financiering in te voeren. De lidstaten zouden die bescherming kunnen beperken tot gevallen waarin het plan door een rechterlijke of administratieve instantie is bevestigd of waarin tussentijdse financiering aan een voorafgaande controle was onderworpen. Een voorafgaande controle van tussentijdse financiering of andere transacties zou kunnen worden verricht door een deskundige op het gebied van herstructurering, door een vergadering van schuldeisers of door een rechterlijke of administratieve instantie.** Bescherming tegen vorderingen tot nietigverklaring en bescherming tegen persoonlijke aansprakelijkheid zijn minimale waarborgen die aan tussentijdse en nieuwe financiering worden toegekend. Teneinde nieuwe kredietverstrekkers aan te moedigen om het verhoogde risico te nemen in een levensvatbare schuldenaar in financiële moeilijkheden te investeren, zijn wellicht verdere stimulansen nodig, bijvoorbeeld door aan deze financiering ten minste voorrang te geven tegenover niet door een zekerheid gedekte vorderingen in daaropvolgende insolventieprocedures.

- (32) De belanghebbende betrokken partijen moeten tegen een beslissing **van een administratieve instantie** over de bevestiging van een herstructureringsplan beroep kunnen instellen. **De lidstaten zouden ook kunnen voorzien in een mogelijkheid om tegen een beslissing van een rechterlijke instantie over de bevestiging van een herstructureringsplan beroep in te stellen.** Om de doeltreffendheid van het plan te waarborgen, de onzekerheid te beperken en ongerechtvaardigde termijnen te vermijden, mogen die beroepen **in de regel** evenwel geen schorsende werking hebben op de uitvoering van een plan. **De lidstaten zouden de beroepsgronden kunnen bepalen of beperken. De lidstaten zouden de rechterlijke instantie de mogelijkheid kunnen bieden om, indien beroep wordt ingesteld tegen de bevestiging van het plan, een voorlopige beslissing of beslissing in kort geding te geven die de tenuitvoerlegging en implementatie van het plan afschermt tegen een aanvaarding van de lopende beroepsprocedure.** Indien een beroep wordt aanvaard (...), dienen de **rechterlijke of administratieve instanties**, als alternatief voor het nietig verklaren van het plan, te overwegen het plan **te wijzigen en te bevestigen. De partijen zouden op eigen initiatief of op verzoek van de rechterlijke instantie wijzigingen van het plan kunnen voorstellen of erover stemmen. De lidstaten zouden ook kunnen voorzien in (...) compensatie voor financiële verliezen voor de partij wiens beroep is aanvaard. (...) Hoe een eventuele nieuwe schorsing of verlenging van de schorsing moet worden behandeld ingeval de rechterlijke instantie beslist dat het beroep een schorsende werking heeft, wordt aan het nationaal recht overgelaten.**

- (33) Teneinde een cultuur te bevorderen waarbij vroegtijdig gebruik wordt gemaakt van preventieve herstructureringsplannen, is het wenselijk dat transacties **die redelijk en onmiddellijk noodzakelijk zijn (...) voor het onderhandelen over** of uitvoeren van een herstructureringsplan, ook bescherming krijgen tegen vorderingen tot nietigverklaring in latere insolventieprocedures. (...) **Rechterlijke of administratieve instanties zouden, wanneer zij oordelen of kosten en vergoedingen redelijk en onmiddellijk noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld rekening kunnen houden met prognoses en ramingen die bij betrokken partijen, een vergadering van schuldeisers, een deskundige op het gebied van herstructurering of de rechterlijke of administratieve instantie zijn ingediend. Daartoe zouden de lidstaten tevens van schuldenaren kunnen verlangen dat zij relevante ramingen verstrekken en actualiseren.** Deze bescherming moet de zekerheid vergroten met betrekking tot transacties met ondernemingen waarvan bekend is dat zij in moeilijkheden verkeren en moet bij schuldeisers en investeerders de angst wegnemen dat al deze transacties nietig zouden kunnen worden verklaard indien de herstructurering mislukt. **De lidstaten zouden een tijdstip kunnen bepalen dat voorafgaat aan het inleiden van preventieve herstructureringsprocedures en het toekennen van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen, vanaf hetwelk vergoedingen en kosten voor het onderhandelen, goedkeuren, bevestigen of het inroepen van professioneel advies bescherming beginnen te genieten tegen vorderingen tot nietigverklaring. In geval van andere betalingen en uitgaven zou dat beginpunt ook het toekennen van de schorsing of het inleiden van de preventieve herstructureringsprocedure kunnen zijn.**

- (34) Tijdens de preventieve herstructureringsprocedures moeten werknemers van de volledige arbeidsrechtelijke bescherming kunnen genieten. Deze richtlijn doet met name geen afbreuk aan de rechten van werknemers die zijn gewaarborgd door Richtlijn 98/59/EG van de Raad⁹, Richtlijn 2001/23/EG van de Raad¹⁰, Richtlijn 2002/14/EG van het Europees Parlement en de Raad¹¹, Richtlijn 2008/94/EG van het Europees Parlement en de Raad¹² en Richtlijn 2009/38/EG van het Europees Parlement en de Raad¹³. De verplichtingen betreffende het informeren en raadplegen van werknemers in het kader van de nationale wetgeving tot omzetting van de bovengenoemde richtlijnen, blijven volledig gelden. Het gaat onder meer om verplichtingen om werknemersvertegenwoordigers te informeren en te raadplegen over het besluit om gebruik te maken van een preventief herstructureringsstelsel overeenkomstig Richtlijn 2002/14/EG. Gelet op de noodzaak om te zorgen voor een passend niveau van bescherming van werknemers, moeten de lidstaten in beginsel de on vervulde aanspraken van werknemers, zoals gedefinieerd in Richtlijn 2008/94/EG, uitsluiten van elke schorsing van tenuitvoerlegging, ongeacht of deze vorderingen voor of na de toekenning van de schorsing zijn ontstaan. Een dergelijke schorsing mag alleen worden toegestaan voor de bedragen en voor de termijn waarvoor de betaling van deze vorderingen daadwerkelijk door andere middelen krachtens het nationaal recht wordt gewaarborgd. Wanneer lidstaten de dekking van de waarborg van betaling van on vervulde aanspraken van werknemers waarin Richtlijn 2008/94/EG voorziet, uitbreiden tot de preventieve herstructureringsprocedures waarin deze richtlijn voorziet, is de vrijstelling van vorderingen van werknemers van de schorsing van tenuitvoerlegging niet langer **nodig** voor zover deze gedekt worden door die waarborg. Indien er krachtens het nationale recht beperkingen bestaan op de aansprakelijkheid van de waarborgfondsen, hetzij wat betreft de duur van de waarborg, hetzij wat betreft het aan werknemers betaalde bedrag, moeten de werknemers in het geval van niet-nakoming door de werkgever hun vorderingen ook tijdens de schorsingstermijn kunnen afdwingen. **Een andere mogelijkheid zou zijn dat de lidstaten de vorderingen van werknemers uitsluiten van het toepassingsgebied van het preventief herstructureringsstelsel en de bescherming ervan bij nationale wetgeving regelen.**

⁹ Richtlijn 98/59/EG van de Raad van 20 juli 1998 betreffende de aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake collectief ontslag (PB L 225 van 12.8.1998, blz. 16).

¹⁰ Richtlijn 2001/23/EG van de Raad van 12 maart 2001 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen (PB L 82 van 22.3.2001, blz. 16).

¹¹ Richtlijn 2002/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2002 tot vaststelling van een algemeen kader betreffende de informatie en de raadpleging van de werknemers in de Europese Gemeenschap (PB L 80 van 23.3.2002, blz. 29).

¹² Richtlijn 2008/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 betreffende de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever (PB L 283 van 28.10.2008, blz. 36).

¹³ Richtlijn 2009/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 inzake de instelling van een Europese ondernemingsraad of van een procedure in ondernemingen of concerns met een communautaire dimensie ter informatie en raadpleging van de werknemers (PB L 122 van 16.5.2009, blz. 28).

- (35) Wanneer een herstructureringsplan de overdracht inhoudt van een deel van de onderneming of de bedrijfsactiviteiten, moeten de rechten van werknemers die voortvloeien uit arbeids-overeenkomsten of arbeidsverhoudingen, met name het recht op loon, worden gewaarborgd in overeenstemming met de artikelen 3 en 4 van Richtlijn 2001/23/EG, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de specifieke regels die gelden in het geval van insolventieprocedures zoals bedoeld in artikel 5 van die richtlijn en in het bijzonder de mogelijkheden waarin artikel 5, lid 2, van die richtlijn voorziet. Voorts moeten werknemers wier aanspraken door het herstructureringsplan worden getroffen, in het kader van deze richtlijn het recht hebben om over dat plan te stemmen, onverminderd hun bij Richtlijn 2002/14/EG gewaarborgde recht op informatie en raadpleging, onder meer over beslissingen die ingrijpende veranderingen voor de arbeidsorganisatie of de arbeidsovereenkomsten kunnen meebrengen, met het doel een akkoord te bereiken over die beslissingen. Met het oog op de stemming over het herstructureringsplan, zouden de lidstaten kunnen besluiten werknemers in een afzonderlijke categorie onder te brengen, naast andere categorieën schuldeisers.
- (36) Om preventieve herstructurering verder te bevorderen, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat bestuurders er niet van worden weerhouden hun redelijke zakelijke inzichten aan te wenden of redelijke commerciële risico's te nemen, in het bijzonder wanneer dit de slaagkansen voor de herstructurering van een potentieel levensvatbare onderneming zou verbeteren. Wanneer de onderneming financiële moeilijkheden kent, moeten de bestuurders (...) stappen ondernemen **om verliezen te beperken en insolventie te voorkomen, zoals** het inroepen van professioneel advies, onder meer over herstructurering en insolventie, bijvoorbeeld door in voorkomend geval gebruik te maken van instrumenten voor vroegtijdige waarschuwing; het beschermen van de activa van de onderneming om de waarde te maximaliseren en het verlies van essentiële activa tegen te gaan; het onderzoeken van de structuur en de functies van de onderneming om de levensvatbaarheid na te gaan en de uitgaven te beperken; het niet verbinden van de onderneming tot types transacties die onderworpen kunnen zijn aan nietigverklaring, tenzij die zakelijk voldoende te verantwoorden zijn; het zaken blijven doen in omstandigheden waarin dat gepast is om de going-concernwaarde te maximaliseren; het onderhandelen met schuldeisers en het inleiden van preventieve herstructureringsprocedures. Wanneer de insolventie van de schuldenaar nakend is, is het ook belangrijk om de legitieme belangen van de schuldeisers te beschermen tegen beslissingen van de bestuurders die gevolgen kunnen hebben voor de samenstelling van de boedel van de schuldenaar, in het bijzonder wanneer deze beslissingen kunnen leiden tot een verdere daling van de waarde van de boedel die beschikbaar is voor herstructureringsinspanningen of verdeling onder schuldeisers. Het is dan ook noodzakelijk dat bestuurders zich in die omstandigheden onthouden van tot persoonlijke winst ten nadele van de belanghebbenden leidende opzettelijke handelingen of grove nalatigheid, van het instemmen met transacties onder hun waarde en van het stellen van handelingen die leiden tot een oneerlijke voorkeursbehandeling van een of meerdere belanghebbenden ten koste van anderen. (...)

(37) Een ondernemer die een natuurlijk persoon is die een handels-, bedrijfs- of ambachtsactiviteit of een vrije of zelfstandige beroepsactiviteit uitoefent, is blootgesteld aan het risico op insolventie. De verschillende mogelijkheden voor een tweede kans in de lidstaten kunnen **insolvente ondernemers of** ondernemers met een overmatige schuldenlast ertoe aanzetten om te verhuizen naar lidstaten om zo te genieten van kortere bevrijdingstermijnen of aantrekkelijkere bevrijdingsvoorwaarden, wat leidt tot extra rechtsonzekerheid en kosten voor de crediteuren om hun vorderingen te innen. Verder vormen de gevolgen van **insolventie**, met name het sociale stigma, de juridische gevolgen, zoals een beroepsverbod voor ondernemers om nieuwe ondernemersactiviteiten op te nemen en het blijvende onvermogen om schulden af te betalen, belangrijke negatieve prikkels voor ondernemers die een bedrijf willen oprichten of een tweede kans willen krijgen, ook al is aangetoond dat ondernemers die **insolvent** zijn geworden, meer kans maken om een tweede keer wel succesvol te zijn. Derhalve moeten stappen worden ondernomen om de negatieve gevolgen van een overmatige schuldenlast **of insolventie** voor ondernemers te verminderen, met name door volledige schuldbevrijding mogelijk te maken na een bepaalde termijn en door de duur van een beroepsverbod naar aanleiding van de overmatige schuldenlast **of insolventie** van de schuldenaar te beperken. **Het begrip insolventie moet in het nationaal recht worden omschreven en kan de vorm van overmatige schuldenlast aannemen. De positie van bedrijfsleiders of -directeurs wordt door het begrip ondernemer in de zin van deze richtlijn onverlet gelaten en moet in overeenstemming met het nationaal recht worden behandeld. De lidstaten moeten de mogelijkheid hebben te beslissen hoe de toegang tot schuldbevrijding in zijn werk gaat, onder meer de mogelijkheid te verlangen dat de schuldenaar om schuldbevrijding verzoekt.**

(37a) Een terugbetalingsplan kan de vorm aannemen van de periodieke overdracht aan de schuldeisers van een percentage van het beschikbare inkomen overeenkomstig het nationaal recht en kan ook andere bij nationaal recht geregelde voorwaarden en wettelijke verplichtingen omvatten. De lidstaten kunnen in de mogelijkheid voorzien de terugbetalingsverplichtingen van insolvente ondernemers aan te passen indien er in hun financiële situatie een aanmerkelijke verandering optreedt, hetzij in positieve, hetzij in negatieve zin. Het mag geen vereiste voor een terugbetalingsplan zijn dat de meerderheid van de schuldeisers het steunt. De lidstaten zouden kunnen bepalen dat ondernemers niet wordt belet een nieuwe activiteit in hetzelfde of in een ander vakgebied op te zetten tijdens de uitvoering van het terugbetalingsplan.

- (37b)** Schuldbevrijding moet beschikbaar zijn in procedures die een terugbetalingsplan, een tegeldemaking van activa of een combinatie daarvan inhouden. Bij het uitvoeren van deze bepalingen staat het de lidstaten vrij uit deze mogelijkheden te kiezen en, indien in het nationaal recht meer dan één procedure die tot schuldbevrijding kan leiden beschikbaar is, dienen de lidstaten ervoor te zorgen dat ten minste één daarvan insolvente ondernemers de mogelijkheid biedt binnen een periode van ten hoogste drie jaar volledige schuldbevrijding te verkrijgen. Bij procedures waarin tegeldemaking van activa wordt gecombineerd met een terugbetalingsplan, dient de bevrijdingstermijn in te gaan uiterlijk op het ogenblik dat het terugbetalingsplan door een rechterlijke instantie is bevestigd of dat een aanvang wordt gemaakt met de uitvoering ervan, bijvoorbeeld vanaf de eerste afbetaling in het kader van het plan. Die termijn kan evenwel ook vroeger ingaan, bijvoorbeeld wanneer is besloten de procedure in te leiden.
- (37c)** In procedures die geen terugbetalingsplan inhouden, dient de bevrijdingstermijn in te gaan uiterlijk vanaf de beslissing van een rechterlijke of een administratieve instantie om de procedure in te leiden, of vanaf het ogenblik van vaststelling van de insolvente boedel. De lidstaten zouden voor het berekenen van de bevrijdingstermijn in de zin van deze richtlijn kunnen bepalen dat het begrip "inleiden van de procedure" geen betrekking heeft op voorlopige maatregelen zoals conservatoire maatregelen of het aanwijzen van een voorlopige insolventiedeskundige, tenzij dergelijke maatregelen de mogelijkheid bieden tot tegeldemaking van de activa, met inbegrip van de verkoop en de verdeling van activa aan de schuldeisers. De vaststelling van de insolvente boedel dient niet noodzakelijkerwijs te leiden tot een formele beslissing of bevestiging door een rechterlijke of een administratieve instantie indien die beslissing niet reeds krachtens het nationaal recht vereist is, en kan bestaan in het indienen van de inventaris van activa en passiva.
- (37d)** De omstandigheid dat het verloop van een procedure die tot schuldbevrijding leidt, de tegeldemaking van de activa van de ondernemer inhoudt, belet de lidstaten niet te bepalen dat het bevrijdingsverzoek afzonderlijk van de tegeldemaking van de activa moet worden behandeld, mits dat verzoek integraal deel uitmaakt van het verloop van de procedure die tot schuldbevrijding leidt uit hoofde van deze richtlijn. Het moet de lidstaten vrijstaan te besluiten over de nationale regels inzake de bewijslast die voor de inwerkingtreding van de schuldbevrijding moeten gelden, hetgeen betekent dat een schuldenaar wettelijk mag worden verplicht te bewijzen dat hij zijn verplichtingen nakomt.

- (38) Volledige **schuldbevrijding** of het einde van het beroepsverbod na een (...) termijn **van niet langer dan drie jaar** is niet in alle omstandigheden raadzaam, **en afwijkingen van deze regel die naar behoren zijn gemotiveerd met in de nationale wetgeving neergelegde redenen, kunnen worden ingesteld. Dergelijke afwijkingen kunnen bijvoorbeeld worden ingesteld** in gevallen waarin de schuldenaar oneerlijk is of te kwader trouw heeft gehandeld, **of waarin de schuldenaar bepaalde wettelijke verplichtingen niet is nagekomen, onder meer de verplichting om het rendement te maximaliseren voor de schuldeisers; deze kunnen de vorm aannemen van een algehele verplichting om inkomen of activa te genereren. Een specifieke afwijking kan worden ingesteld indien het noodzakelijk is de rechten van de schuldenaar en de rechten van een of meer schuldeisers in balans te houden, bijvoorbeeld indien de schuldeiser een natuurlijke persoon is die meer bescherming nodig heeft dan de schuldenaar. Een afwijking kan eveneens te rechtvaardigen zijn indien de kosten van de procedure die tot schuldbevrijding leidt, met inbegrip van de vergoedingen voor de rechterlijke en de administratieve instanties en de insolventiedeskundigen, niet worden gedekt. De lidstaten moeten over de mogelijkheid beschikken om in het nationaal recht te bepalen dat na het toekennen van schuldbevrijding de voordelen van volledige bevrijding kunnen worden ingetrokken indien, bijvoorbeeld, de financiële situatie van de schuldenaar aanmerkelijk verbetert vanwege onvoorziene omstandigheden, zoals loterijwinst of een erfenis of een schenking. De lidstaten mag niet worden belet om in welomschreven omstandigheden en op voorwaarde dat zulks naar behoren is gemotiveerd, in extra afwijkingen te voorzien. Indien in het nationaal recht een naar behoren gemotiveerde grond is neergelegd, kan het passend zijn de mogelijkheid tot bevrijding voor bepaalde soorten schuld te beperken. Van de mogelijkheid tot bevrijding kunnen door een zekerheid gedekte schulden worden uitgesloten voor ten hoogste de waarde van de zekerheid als vastgesteld in het nationaal recht, terwijl de rest van de schuld dient te worden behandeld als niet door een zekerheid gedekte schuld. De lidstaten moeten indien zulks naar behoren is gemotiveerd nog meer categorieën van schulden kunnen uitsluiten.**

- (38a) Deze richtlijn mag de lidstaten niet beletten om, indien de toestemming of vergunning voor een ondernemer tot het uitoefenen van een bepaalde ambachts-, bedrijfs-, handels-, of beroepsactiviteit ten gevolge van een beroepsverbod is geweigerd of ingetrokken, te verlangen dat de ondernemer na het verstrijken van het beroepsverbod een nieuwe aanvraag tot het verkrijgen van een dergelijke toestemming of vergunning indient. Een instantie van een lidstaat zou er bij het nemen van een besluit over een beroepsactiviteit waarvoor specifiek toezicht geldt, tevens rekening mee kunnen houden dat de insolvente ondernemer overeenkomstig deze richtlijn schuldbevrijding heeft verkregen, zelfs indien de duur van het beroepsverbod verstreken is.**
- (38b) Indien de lidstaten bepalen dat de ondernemer aan verschillende insolventieprocedures is onderworpen met betrekking tot zijn beroepsgerelateerde en niet-beroepsgerelateerde schulden, is er tussen deze verschillende procedures coördinatie nodig, bijvoorbeeld indien de ondernemer een actief zowel voor de beroepsactiviteit als daarbuiten gebruikt. De lidstaten waarin de ondernemers hun bedrijfsactiviteiten tijdens een insolventieprocedure voor eigen rekening mogen voortzetten, mag niet worden belet te bepalen dat die ondernemers aan een nieuwe insolventieprocedure worden onderworpen, indien die voortgezette bedrijfsactiviteiten insolvent worden.**

(39) Het is noodzakelijk de transparantie en voorspelbaarheid te handhaven van de procedures die leiden tot resultaten die gunstig zijn voor het behoud van ondernemingen en voor het gunnen van een tweede kans aan ondernemers, of die de efficiënte vereffening van niet-levensvatbare ondernemingen mogelijk maken. Ook is het noodzakelijk te zorgen voor een verkorting van de buitensporige duur van insolventieprocedures in veel lidstaten, die tot rechtsonzekerheid voor schuldeisers en investeerders en tot lage recuperatiepercentages leidt. Ten slotte moet, gelet op de bij Verordening (EU) 2015/848 tot stand gebrachte mechanismen voor betere samenwerking tussen rechtbanken en deskundigen in grensoverschrijdende zaken, de professionaliteit van alle betrokken actoren in de hele Unie naar een vergelijkbaar hoog niveau worden gebracht. Om deze doelstellingen te bereiken, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de leden van de rechterlijke en de administratieve instanties **adequa**t worden opgeleid en **voor hun taken de noodzakelijke deskundigheid hebben. Adequate opleiding en deskundigheid kunnen ook worden verkregen tijdens het uitoefenen van het beroep van lid van een rechterlijke of een administratieve instantie of, voorafgaand aan de aanstelling in dat beroep, tijdens het uitoefenen van een ander relevant beroep.** Deze (...) **opleiding en deskundigheid** moeten het mogelijk maken dat beslissingen met mogelijk significante economische en sociale gevolgen op efficiënte wijze **worden genomen** en **hoeven niet te** betekenen dat de leden van de rechterlijke macht uitsluitend zaken in verband met herstructurering, insolventie en een tweede kans moeten behandelen. **De lidstaten moeten erop toezien dat procedures inzake herstructurering, insolventie en schuldbevrijding op efficiënte wijze en voortvarend kunnen worden afgehandeld.** Het oprichten van gespecialiseerde rechtbanken of kamers, **of het aanstellen van gespecialiseerde rechters** overeenkomstig het nationaal recht betreffende de organisatie van het gerechtelijk apparaat, kan bijvoorbeeld een doeltreffende manier zijn om **bovengenoemde** doelstellingen te bereiken, **net als het concentreren van rechtsmacht in een beperkt aantal rechterlijke of administratieve instanties. De lidstaten mogen niet worden verplicht te bepalen dat die procedures voorrang hebben op andere procedures.**

- (40) De lidstaten moeten er ook op toezien dat deskundigen op het gebied van herstructurering, insolventie en **schuldbevrijding** die door rechterlijke of administratieve instanties worden aangesteld, **adequa**t worden opgeleid en gecontroleerd bij de uitvoering van hun taken, dat zij op transparante wijze worden aangesteld, terdege rekening houdend met de noodzaak efficiënte procedures te waarborgen, en dat zij hun taken op integere wijze uitvoeren.
- Adequate opleiding en deskundigheid voor deskundigen kunnen ook worden verkregen tijdens de uitoefening van het beroep, en de lidstaten mogen niet worden verplicht de noodzakelijke opleiding zelf te verstrekken. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan door beroepsorganisaties of andere organen. Insolventiefunctionarissen in de zin van Verordening (EU) 2015/848 moeten in de werkingssfeer van deze bepalingen worden opgenomen. Dat geldt ook voor zaken waarbij de deskundigen worden gekozen door de schuldenaar, door schuldeisers of door een vergadering van schuldeisers uit een lijst of een pool die vooraf is goedgekeurd door een rechterlijke of een administratieve instantie. Bij het kiezen van de deskundige kan aan de schuldenaar, de schuldeisers of de vergadering van schuldeisers een beoordelingsmarge worden toegekend met betrekking tot de algemene deskundigheid en ervaring van de deskundige en de vereisten van een specifieke zaak, waarbij schuldenaren die natuurlijke personen zijn geheel van deze taak zouden kunnen worden vrijgesteld. In zaken met grensoverschrijdende elementen moet bij de aanstelling onder meer rekening worden gehouden met de bekwaamheid van de deskundigen om de verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) 2015/848 na te komen, te weten met buitenlandse insolventiedeskundigen en met rechterlijke en administratieve instanties communiceren en samenwerken, alsmede met hun personele en administratieve middelen om mogelijk zeer omvangrijke zaken te behandelen. (...) De lidstaten mag niet worden belet een deskundige te selecteren via andere selectiemethoden, zoals willekeurige selectie door software, op voorwaarde dat de persoon of het mechanisme die respectievelijk dat in een bepaalde zaak de selectie van de deskundige verricht, naar behoren rekening houdt met zijn ervaring en deskundigheid. De lidstaten moeten kunnen besluiten over de middelen om verzet aan te tekenen tegen de selectie of aanstelling van een deskundige of te verzoeken om diens vervanging, bijvoorbeeld via een vergadering van schuldeisers.**

- (40a) (...) Op de deskundigen dienen toezicht- en regelgevingsmechanismen **van toepassing te zijn, waaronder doeltreffende maatregelen ten aanzien van de aansprakelijkheid van deskundigen** die hun taken niet naar behoren hebben uitgevoerd, **zoals bijvoorbeeld vermindering van het honorarium, uitsluiting uit de lijst of pool van deskundigen die voor insolventiezaken kunnen worden aangesteld, evenals, indien passend, tucht-rechtelijke, administratieve of strafrechtelijke sancties.** Die toezicht- en regelgevingsmechanismen dienen de bepalingen van het nationaal recht met betrekking tot civiel-rechtelijke aansprakelijkheid voor schade wegens niet-nakoming van contractuele of niet-contractuele verplichtingen onverlet te laten. Deze normen kunnen worden bereikt zonder dat in beginsel in het nationaal recht nieuwe beroepen of kwalificaties in het leven moeten worden geroepen. **Die bepalingen kunnen uit hoofde van het nationaal recht tot andere deskundigen worden uitgebreid. De lidstaten mogen niet worden verplicht te bepalen dat geschillen over de vergoeding van deskundigen voorrang hebben op andere procedures.**
- (41) Om de duur van de procedures verder te verkorten, betere deelname van schuldeisers aan de procedures voor herstructurering, insolventie en **schuldbevrijding te bevorderen** en te zorgen voor vergelijkbare voorwaarden voor schuldeisers, ongeacht waar in de Unie zij zijn gevestigd, **moeten de lidstaten bepalingen vaststellen die schuldenaren, schuldeisers, deskundigen en rechterlijke en administratieve instanties in staat stellen middelen voor elektronische communicatie op afstand te gebruiken.** Daarom moet het mogelijk zijn dat procedurele stappen, zoals het indienen van vorderingen door schuldeisers, **kennisgevingen aan schuldeisers of het aantekenen van bezwaar of beroep, elektronisch verlopen. De lidstaten zouden kunnen bepalen dat kennisgevingen aan een schuldeiser slechts op elektronische wijze kunnen worden verricht indien de betrokken schuldeiser voorafgaandelijk met elektronische communicatie heeft ingestemd. De partijen mogen niet worden verplicht die elektronische middelen te gebruiken indien dit niet verplicht is uit hoofde van het nationaal recht, onverminderd de mogelijkheid voor de lidstaten een verplicht systeem op te zetten voor elektronische indiening en kennisgeving van documenten in verband met procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding. De lidstaten kunnen zelf het middel voor elektronische communicatie kiezen, bijvoorbeeld een speciaal daartoe ontworpen systeem voor elektronische transmissie van die documenten of het gebruik van e-mail, een en ander onverminderd de mogelijkheid voor de lidstaten om functionaliteiten in te stellen die veilige elektronische transmissie garanderen, zoals elektronische handtekening, of vertrouwensdiensten, zoals diensten voor elektronisch aangetekende bezorging overeenkomstig Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad.**

(42) Het is belangrijk betrouwbare en **vergelijkbare** informatie te verzamelen over de uitvoering van procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding, zodat de uitvoering en toepassing van deze richtlijn kan worden gemonitord. De lidstaten moeten daarom gegevens verzamelen en aggregeren die voldoende gedetailleerd zijn opdat het mogelijk is het functioneren van de richtlijn in de praktijk accuraat te beoordelen, **en zij moeten die gegevens meedelen aan de Commissie. Het mededelingsformulier voor de transmissie van die gegevens aan de Commissie, dat door de Commissie zal worden vastgesteld met bijstand van een comité in de zin van Verordening (EU) Nr. 182/2011, moet voorzien zijn van een shortlist met de voornaamste procedureresultaten die gemeenschappelijk zijn voor alle lidstaten. Een herstructureringsprocedure kan bijvoorbeeld als voornaamste resultaten hebben: bevestiging van een plan door een rechtbank, niet-bevestiging van een plan door een rechtbank, omzetting van de herstructureringsprocedure in een vereffeningsprocedure, of afsluiting van de procedure omdat een vereffeningsprocedure is geopend voordat een plan door een rechtbank is bevestigd. De lidstaten mogen niet worden verplicht naar resultaat uit te splitsen bij procedures die worden afgesloten voordat er relevante maatregelen zijn genomen, maar zouden in de plaats daarvan een gemeenschappelijk cijfer kunnen meedelen van het aantal procedures dat vóór de opening ervan onontvankelijk is verklaard, is afgewezen of is ingetrokken. Daarnaast moet het formulier een lijst bevatten van opties die de lidstaten in aanmerking kunnen nemen voor het vaststellen van de grootte van de schuldenaar, onder verwijzing naar een of meer elementen van de definitie van micro-, kleine, middelgrote en grote ondernemingen die in het recht van alle lidstaten voorkomen. Een van die opties moet hoe dan ook inhouden dat de grootte van de schuldenaar uitsluitend wordt bepaald op basis van het aantal werknemers. Het met bijstand van het comité opgestelde formulier moet eveneens bepalen voor welke gemiddelde kosten en gemiddelde terugvorderingsniveaus de lidstaten vrijwillig gegevens mogen verzamelen. Het formulier moet richtsnoeren bevatten over de elementen waarmee rekening kan worden gehouden wanneer de lidstaten een steekproeftechniek toepassen, bijvoorbeeld over de grootte van de steekproeven om representativiteit wat betreft geografische verdeling, grootte van schuldenaren en sector te garanderen. Het formulier moet de lidstaten de mogelijkheid bieden extra informatie te verstrekken indien zij daarover beschikken, bijvoorbeeld met betrekking tot het volledige bedrag van de activa en passiva van schuldenaren.**

- (43) De stabiliteit van de financiële markten hangt in grote mate af van de financiëlezekerheids-overeenkomsten, in het bijzonder wanneer een zekerheid wordt gesteld in verband met deelnemingen in aangemerkte systemen of in centralebanktransacties en wanneer margins worden gestort aan centrale tegenpartijen (CTP's). Aangezien de waarde van financiële instrumenten die als zekerheid worden gesteld, sterk kan schommelen, is het van cruciaal belang om de waarde ervan snel te realiseren voordat die daalt. (...) Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998¹⁴, Richtlijn 2002/47/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁵ en Verordening (EU) nr. 648/2012¹⁶ **moeten derhalve prevaleren boven de bepalingen van deze richtlijn. De lidstaten moet de mogelijkheid worden geboden salderingsovereenkomsten, met inbegrip van saldering bij vroegtijdige beëindiging, vrij te stellen van de gevolgen van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen, zelfs indien deze niet vallen onder bovengenoemde instrumenten, mits die overeenkomsten krachtens het recht van de betrokken lidstaat zelfs afdwingbaar zijn indien insolventieprocedures worden ingeleid. Dit zou het geval kunnen zijn voor een aanzienlijk aantal raamovereenkomsten die alom worden toegepast in de financiële, energie- en grondstoffenmarkten door zowel niet-financiële als financiële tegenpartijen. Deze overeenkomsten beperken systeemrisico's, met name in derivatenmarkten. Die overeenkomsten zouden dus kunnen worden vrijgesteld van beperkingen die bij insolventiewetgeving ten aanzien van uit te voeren overeenkomsten worden ingesteld. Derhalve moet de lidstaten tevens de mogelijkheid worden geboden om wettelijke salderingsovereenkomsten bij vroegtijdige beëindiging vrij te stellen van de gevolgen van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen op het ogenblik dat insolventieprocedures worden geopend. Het bedrag dat resulteert uit de werking van salderingsovereenkomsten bij vroegtijdige beëindiging moet echter onder de schorsing vallen.**
- (43a) **Lidstaten die partij zijn bij het Verdrag inzake internationale zakelijke rechten op mobiel materieel (Verdrag van Kaapstad) en de protocollen daarbij, moeten aan hun bestaande internationale verplichtingen kunnen blijven voldoen. De bepalingen inzake preventieve herstructureringsstelsels in deze richtlijn moeten de toepassing van het Verdrag inzake internationale zakelijke rechten op mobiel materieel en de protocollen daarbij onverlet laten.**

¹⁴ Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen (PB L 166 van 11.6.1998, blz. 45).

¹⁵ Richtlijn 2002/47/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 juni 2002 betreffende financiëlezekerheidsovereenkomsten (PB L 168 van 27.6.2002, blz. 43).

¹⁶ Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 1).

- (44) De doeltreffendheid van het proces voor de goedkeuring en uitvoering van het herstructureringsplan mag niet in gevaar worden gebracht door vennootschapsrechtelijke bepalingen. De lidstaten moeten derhalve afwijken van de voorschriften die in Richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad¹⁷ zijn neergelegd betreffende de verplichting om een algemene vergadering bijeen te roepen en aandelen eerst aan de bestaande aandeelhouders aan te bieden, voor zover en zolang dat nodig is om te voorkomen dat de aandeelhouders de herstructureringsinspanningen dwarsbomen door misbruik te maken van hun rechten op grond van Richtlijn (EU) 2017/1132. **Zo kan het nodig zijn dat de lidstaten voorzien in afwijkingen van de verplichting om een algemene vergadering van aandeelhouders bijeen te roepen of van de normale termijnen, voor het geval dat het bestuur dringend moet optreden om de activa van de vennootschap veilig te stellen, bijvoorbeeld door bij een ernstig en plotseling verlies van geplaatst kapitaal en een kans op insolventie te verzoeken om een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen. Afwijkingen van het vennootschapsrecht kunnen ook nodig zijn indien het herstructureringsplan voorziet in de uitgifte van nieuwe aandelen die als schuldconversie met voorrang aan schuldeisers kunnen worden aangeboden, of ter vermindering van het bedrag van geplaatst kapitaal indien delen van de onderneming worden overgedragen. Die afwijkingen moeten worden beperkt tot de periode die de lidstaten nodig achten om een preventief herstructureringsstelsel tot stand te brengen.** De lidstaten mogen niet worden verplicht om volledig **of gedeeltelijk, voor onbepaalde tijd** of voor een beperkte tijd af te wijken van de vennootschapsrechtelijke bepalingen, mits zij waarborgen dat de vennootschapsrechtelijke voorschriften de doeltreffendheid van het herstructureringsproces niet in gevaar brengen of mits de lidstaten beschikken over andere, even doeltreffende instrumenten om te voorkomen dat aandeelhouders op onredelijke wijze de goedkeuring of uitvoering verhinderen van een herstructureringsplan dat de levensvatbaarheid van de onderneming zou herstellen. In deze context moeten de lidstaten bijzondere aandacht besteden aan de doeltreffendheid van de bepalingen in verband met de schorsing van tenuitvoerleggingsmaatregelen en de bevestiging van het herstructureringsplan, die niet **onnodig** mogen worden belemmerd door oproepen tot of resultaten van algemene vergaderingen van aandeelhouders.

¹⁷ Richtlijn 2012/30/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 strekkende tot het coördineren van de waarborgen welke in de lidstaten worden verlangd van de vennootschappen in de zin van artikel 54, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden met betrekking tot de oprichting van de naamloze vennootschap, alsook de instandhouding en wijziging van haar kapitaal, zulks teneinde die waarborgen gelijkwaardig te maken (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 74).

Richtlijn (EU) 2017/1132 dient derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd. De lidstaten beschikken over een marge bij de beoordeling welke afwijkingen in het kader van het nationaal vennootschapsrecht nodig zijn voor de effectieve uitvoering van deze richtlijn en zij kunnen eveneens in soortgelijke vrijstellingen van de toepassing van deze bepalingen in Richtlijn 2017/1132 voorzien voor niet onder deze richtlijn vallende insolventieprocedures die herstructureringsmaatregelen mogelijk maken.

- (45) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de lidstaten en de Commissie over toelichtende stukken¹⁸ hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van die stukken gerechtvaardigd.
- (46) Om het formulier voor mededeling van gegevens vast te stellen en daarna eventueel te wijzigen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹.

¹⁸ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

¹⁹ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

- (47) Daar de doelstellingen van deze richtlijn niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de verschillen tussen nationale herstructurerings- en insolventiestelsels die het vrije verkeer van kapitaal en de vrijheid van vestiging blijven belemmeren beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Bij deze richtlijn worden voorschriften vastgesteld betreffende:
 - a) preventieve herstructureringsstelsels die beschikbaar zijn voor schuldenaren in financiële moeilijkheden **en, indien het nationaal recht hierin voorziet, in niet-financiële moeilijkheden**, wanneer er kans op insolventie bestaat;
 - b) procedures die tot schuldbevrijding voor **insolvente** ondernemers leiden en **hieraan gekoppelde beroepsverboden**; en
 - c) maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van de procedures **voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding**.

2. Deze richtlijn is niet van toepassing op in lid 1 van dit artikel bedoelde procedures die betrekking hebben op schuldenaren **die**:
 - a) verzekerings- en herverzekeringsondernemingen zijn als omschreven in artikel 13, punten 1 en 4, van Richtlijn 2009/138/EG;
 - b) kredietinstellingen zijn als omschreven in artikel 4, punt 1, van Verordening (EG) nr. 575/2013;
 - c) beleggingsondernemingen en instellingen voor collectieve beleggingen zijn als **respectievelijk** omschreven in artikel 4, lid 1, punten 2 en 7 van Verordening (EG) nr. 575/2013;

- d) centrale tegenpartijen ("CTP's") zijn als omschreven in artikel 2, punt 1, van Verordening (EU) nr. 648/2012;
- e) centrale effectenbewaarinstellingen zijn als omschreven artikel 2, punt 1, van Verordening (EU) nr. 909/2014;
- f) (...) entiteiten zijn die zijn vermeld in artikel 1, lid 1, eerste alinea, van Richtlijn 2014/59/EU, **andere dan de entiteiten die zijn vermeld in de punten a) tot en met e) van dit lid;**
- g) **publieke instellingen naar nationaal recht zijn; en**
- h) natuurlijke personen, maar geen ondernemers zijn.

2a. In aanvulling op lid 2 kunnen de lidstaten in lid 1 bedoelde procedures uitsluiten ten aanzien van schuldenaren die andere financiële entiteiten zijn welke financiële diensten verstrekken waarvoor bijzondere regelingen gelden in het kader waarvan de nationale toezichthoudende of afwikkelingsautoriteiten beschikken over ruime interventiebevoegdheden die vergelijkbaar zijn met die welke zijn vastgesteld voor de in lid 2, punten a) tot en met f), vermelde entiteiten. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van deze bijzondere regelingen.

3. De lidstaten kunnen de toepassing van de in lid 1, punt b), bedoelde procedures uitbreiden tot **insolvente** natuurlijke personen die geen ondernemers zijn.

De lidstaten kunnen de toepassing van lid 1, punt a), beperken tot rechtspersonen.

4. **De lidstaten kunnen bepalen dat de volgende vorderingen worden uitgesloten van, of niet worden getroffen door, de in lid 1, punt a), bedoelde preventieve herstructureringsstelsels:**

- a) **bestaande of toekomstige vorderingen van huidige of voormalige werknemers;**

- b) **onderhoudsvorderingen die voortvloeien uit familiebetrekkingen, bloedverwantschap, huwelijk of aanverwantschap; of**
- c) **vorderingen die ontstaan uit aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad van de schuldenaar.**

Artikel 2

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan (...) onder:
 - (1) (...)
 - (2) "herstructurering": **maatregelen waaronder** het wijzigen van de samenstelling, de voorwaarden of de structuur van de activa en passiva van een schuldenaar of van een ander deel van de kapitaalstructuur van de schuldenaar,(...) **zoals** de verkoop van activa of bedrijfsonderdelen **en, indien het nationaal recht hierin voorziet, de verkoop van een bedrijf 'as going concern', evenals alle benodigde operationele wijzigingen** of een combinatie van deze elementen (...);
 - (3) "betrokken **partij**": **een schuldeiser wiens vorderingen in** het kader van een herstructureringsplan **rechtstreeks** worden getroffen en, indien van toepassing krachtens het nationaal recht, een houder van eigenvermogensinstrumenten wiens (...) belangen **in** het kader van een herstructureringsplan **rechtstreeks** worden getroffen;
 - (3a) "**houder van eigenvermogensinstrumenten**": **een persoon die een eigendomsbelang heeft in de schuldenaar of zijn bedrijf, waaronder aandeelhouders, voor zover die persoon geen schuldeiser is;**
 - (4) "schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen": een door een rechterlijke of administratieve instantie of van rechtswege toegekende tijdelijke schorsing van het recht om de vordering van een schuldeiser tegen een schuldenaar te laten gelden **en, indien het nationaal recht hierin voorziet, tegen een derde partij die zekerheden stelt, in het kader van een gerechtelijke, administratieve of andere procedure, of van het recht om de activa of het bedrijf van de schuldenaar op buitengerechtelijke wijze in beslag te nemen of ten gelde te maken;**

- (5) "nog uit te voeren **contract**": een **contract** tussen de schuldenaar en een of meer schuldeisers krachtens welke beide **partijen** nog verbintenissen moeten nakomen op het ogenblik dat de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen wordt **toegekend of toegepast**;
- (6) (...)
- (7) (...)
- (8) (...)
- (9) "toets van "het belang van de schuldeisers" ("best-interest-of-creditors test"): toets om te bevestigen dat geen niet-instemmende schuldeiser slechter af zou zijn onder het herstructureringsplan dan hij zou zijn in het geval van een vereffening, of deze nu stapsgewijs gebeurt dan wel als een verkoop als 'going concern', **indien de normale rangorde van voorrang bij vereffening volgens het nationaal recht zou worden toegepast, of in het geval van het beste alternatieve scenario indien het herstructureringsplan niet werd bevestigd**;
- (10) (...)
- (11) "nieuwe financiering": elke nieuwe **financiële bijstand** (...) verstrekt door een bestaande of nieuwe schuldeiser **teneinde** een herstructureringsplan uit te voeren **en** die in dat herstructureringsplan (...) is (...) **inbegrepen**;
- (12) "tussentijdse financiering": **nieuwe financiële bijstand** (...) verstrekt door een bestaande of nieuwe schuldeiser, **waarbij tijdens de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen minimaal een financiële bijstand wordt verstrekt die redelijk en onmiddellijk noodzakelijk is om de bedrijfsactiviteiten van de schuldenaar voort te zetten(...)** of om de waarde ervan te behouden of te verhogen (...);
- (13) "(...)ondernemer ": een natuurlijke persoon die een handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit uitoefent (...);

- (14) "volledige schuldbevrijding": annulering van de afdwingbaarheid jegens de ondernemer van de schulden die voor bevrijding in aanmerking komen of de eigenlijke annulering van de uitstaande schulden die voor bevrijding in aanmerking komen, als onderdeel van een procedure die een tegeldemaking van activa (...) of een terugbetalingsplan (...), of beide kan inhouden;
- (15) "deskundige op het gebied van herstructurering": elke persoon of instantie die door een rechterlijke of administratieve instantie is aangesteld om, **met name**, een of meer van de volgende taken uit te voeren:
- a) de schuldenaar **en** de schuldeiser **bijstaan** bij het opstellen van of het onderhandelen over een herstructureringsplan;
 - b) **toezicht houden** op de activiteiten van de schuldenaar tijdens de onderhandelingen over een herstructureringsplan, en verslag uitbrengen aan een rechterlijke of administratieve instantie;
 - c) de gedeeltelijke controle **verwerven** over de activa of zaken van de schuldenaar tijdens de onderhandelingen.

2. Voor de toepassing van deze richtlijn dienen de volgende begrippen te worden begrepen in de betekenis die eraan wordt gegeven in het nationaal recht:

- a) **insolventie;**
- b) **kans op insolventie;**
- c) **midden- en kleinbedrijf ("mkb")/kleine en middelgrote ondernemingen ("kmo's").**

Artikel 3

Vroegtijdige waarschuwing en toegang tot informatie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat schuldenaren (...) toegang hebben tot **ten minste één** instrument voor vroegtijdige waarschuwing waarmee **omstandigheden** kunnen worden opgespoord **die kunnen leiden tot een kans op insolventie** en **dat** aan de schuldenaar (...) **kan** signaleren dat **onverwijld** actie moet worden ondernomen.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat schuldenaren (...) toegang hebben tot relevante(...) informatie over **beschikbare** instrumenten voor vroegtijdige waarschuwing, **evenals over de procedures en maatregelen betreffende herstructurering (...) en schuldbevrijding.**
3. De lidstaten kunnen de in de leden 1 en 2 bedoelde toegang beperken tot het **mkb/kmo's en** ondernemers.

TITEL II

Preventieve herstructureringsstelsels

Hoofdstuk 1

Beschikbaarheid van preventieve herstructureringsstelsels

Artikel 4

Beschikbaarheid van preventieve herstructureringsstelsels

1. De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer er een kans bestaat op insolventie, schuldenaren (...) toegang hebben tot een (...) preventief herstructureringsstelsel dat hen in staat stelt om (...) te herstructureren **teneinde (...) insolventie te vermijden en hun levensvatbaarheid te verzekeren.**
- 1a. **Lidstaten mogen uit hoofde van het nationaal recht een levensvatbaarheidstoets invoeren of handhaven, op voorwaarde dat de toets tot doel heeft schuldenaren zonder enig vooruitzicht op levensvatbaarheid uit te sluiten en kan worden uitgevoerd zonder nadelig te zijn voor de activa van de schuldenaar.**
- 1b. **Lidstaten kunnen binnen een bepaalde periode het aantal keren dat een schuldenaar toegang heeft tot een preventief herstructureringsstelsel waarin deze richtlijn voorziet, beperken.**
2. **Een preventief herstructureringsstelsel uit hoofde van deze richtlijn kan bestaan uit één of meerdere procedures, maatregelen of bepalingen die schuldenaren en betrokken partijen de rechten en waarborgen waarin deze titel voorziet, in een coherent kader verlenen, onverminderd alle andere herstructureringsstelsels op grond van het nationaal recht.**

3. De lidstaten **kunnen** bepalingen vaststellen die de betrokkenheid van een rechterlijke of administratieve instantie beperken tot situaties waarin **een dergelijke betrokkenheid** noodzakelijk en evenredig is (...).
4. **Een** preventief herstructureringsstelsel uit hoofde van deze **richtlijn** is beschikbaar op aanvraag van de schuldenaren. **De lidstaten kunnen ook vaststellen dat een dergelijk stelsel tevens beschikbaar is op aanvraag van de schuldeisers.**

Hoofdstuk 2

Vergemakkelijken van onderhandelingen over preventieve herstructureringsplannen

Artikel 5

Schuldenaar-in-bezit

1. De lidstaten zorgen ervoor dat schuldenaren die toegang hebben tot preventieve herstructureringsprocedures, volledig of toch minstens gedeeltelijk, de controle behouden over hun activa en over de dagelijkse werking van de onderneming.
2. **Waar nodig** wordt de aanstelling van een deskundige op het gebied van herstructurering door een rechterlijke of administratieve instantie (...) **geval per geval beslist**, behalve in **bepaalde omstandigheden waarbij de lidstaten in alle gevallen de verplichte aanstelling van een dergelijke deskundige kunnen eisen.**
3. (...)

Artikel 6

Schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat schuldenaren (...) baat kunnen hebben van een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen (...) om de onderhandelingen over een herstructureringsplan **in een preventief herstructureringsstelsel** te ondersteunen.

De lidstaten kunnen bepalen dat rechterlijke of administratieve instanties een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen kunnen weigeren indien een dergelijke schorsing niet nodig is of indien deze maatregel het beoogde doel van de eerste alinea niet zou verwezenlijken.

2. **Onverminderd de leden 2b en 3** zorgen de lidstaten ervoor dat een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen alle soorten **vorderingen** kan **dekken**, ook door een zekerheid gedekte **vorderingen** en bevoorrechte **vorderingen**.
- 2a. **De lidstaten kunnen bepalen dat de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen algemeen kan zijn**, waarbij alle schuldeisers gedekt worden, of beperkt, waarbij een of meer individuele schuldeisers **of categorieën schuldeisers(...)** gedekt worden.
- 2b. **De lidstaten mogen in welomschreven omstandigheden bepaalde vorderingen of categorieën vorderingen uitsluiten van het toepassingsgebied van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen indien een dergelijke uitsluiting naar behoren is gemotiveerd en**
 - a) **indien het zich laat aanzien dat de tenuitvoerlegging de herstructurering van de onderneming niet in gevaar zal brengen; of**
 - b) **indien de schorsing een oneerlijke benadeling van de schuldeisers van die vorderingen zou veroorzaken.**

3. Lid 2 is niet van toepassing op vorderingen (...) van werknemers.

De lidstaten mogen lid 2 op dergelijke vorderingen toepassen indien en voor zover de lidstaten (...) ervoor zorgen dat de betaling van dergelijke vorderingen **in preventieve herstructureringsstelsels** wordt gewaarborgd met een beschermingsniveau dat minstens gelijkwaardig is aan dat waarin het relevante nationaal recht tot omzetting van Richtlijn 2008/94/EG voorziet.

4. De lidstaten beperken de **oorspronkelijke** termijn van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen tot maximaal vier maanden.

5. **Onverminderd lid 4** kunnen de lidstaten (...) rechterlijke of administratieve instanties toestaan om op verzoek van de schuldenaar, **een schuldeiser of, waar van toepassing, een deskundige op het gebied van herstructurering**, de (...) termijn van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen te verlengen of een nieuwe schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen toe te kennen. Een dergelijke termijnverlenging of nieuwe termijn van schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen wordt alleen **in welomschreven omstandigheden** toegekend **wanneer dergelijke termijnverlengingen of nieuwe schorsingstermijnen naar behoren zijn gemotiveerd.** (...)

6. (...)

7. De termijn van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen, met inbegrip van verlengingen en hernieuwingen, mag in totaal niet langer zijn dan twaalf maanden.

7a. **Indien het nationaal recht bepaalt dat het herstructureringsplan binnen acht maanden te tellen vanaf het begin van de oorspronkelijke schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen ter bevestiging aan een rechterlijke of administratieve instantie moet worden voorgelegd, kunnen de lidstaten, in afwijking van lid 7, bepalen dat deze schorsing wordt verlengd tot het plan is bevestigd.**

8. De lidstaten zorgen ervoor dat de rechterlijke of administratieve instanties de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen **in de volgende gevallen kunnen** opheffen:

a) **de schorsing voldoet niet langer aan de doelstelling van lid 1; of**

- b) - indien het nationaal recht hierin voorziet - één of meer schuldeisers of één of meer categorieën schuldeisers worden door een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen op oneerlijke wijze benadeeld of zouden hierdoor op oneerlijke wijze worden benadeeld.

De lidstaten kunnen de mogelijkheid om de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen op te heffen, beperken tot situaties waarin schuldeisers geen gelegenheid hebben gehad om gehoord te worden voordat de schorsing in werking trad of voor dat een rechterlijke of administratieve instantie een verlenging van de schorsingstermijn toestond.

De lidstaten kunnen binnen de in lid 4 vastgestelde termijn voorzien in een minimumperiode tijdens welke de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen niet kan worden opgeheven.

9. (...)

Artikel 7

Gevolgen van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen

1. Indien er tijdens (...) de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen **voor de schuldenaar** krachtens het nationaal recht een verplichting ontstaat om **de inleiding** aan te vragen van een insolventieprocedure **die kan eindigen in de vereffening** van de **schuldenaar**, wordt die verplichting voor de duur van **die** schorsing opgeschort.
2. Een (...) schorsing **van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen (...) overeenkomstig artikel 6, schort**, op verzoek van een of meer schuldeisers, **voor de duur van de schorsing** de inleiding **op van een insolventieprocedure die kan eindigen in de vereffening van de schuldenaar**.

3. Indien de schuldenaar (...) niet bij machte **is zijn** schulden op de vervaldatum (...) te vereffenen, kunnen de lidstaten afwijken van de **leden 1 en 2**. In dat geval zorgen de lidstaten ervoor dat (...) een rechterlijke of administratieve instantie kan beslissen om (...) het voordeel van de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen te handhaven **indien, rekening houdend met de omstandigheden van de zaak, de inleiding van een insolventieprocedure die kan eindigen in de vereffening van de schuldenaar, niet in het algemene belang van de schuldeisers zou zijn.**

4. (...)

5. De lidstaten zorgen ervoor dat schuldeisers de nog uit te voeren overeenkomsten niet beëindigen, versnellen of anderszins wijzigen, of de nakoming ervan opschorten in het nadeel van de schuldenaar door middel van een beding in de overeenkomst dat in dergelijke stappen voorziet, louter wegens:

- a) een aanvraag tot inleiding van een preventieve herstructureringsprocedure;
- b) een aanvraag voor een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen;
- c) **de inleiding van een preventieve herstructureringsprocedure; of**
- d) de toekenning van **een schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen. (...)**

5a. De lidstaten **kunnen voorzien in regels** die schuldeisers op wie de schorsing van toepassing is, ervan **weerhouden of** hen in hun mogelijkheden **beperken om** nog uit te voeren overeenkomsten **te beëindigen**, te versnellen of anderszins te **wijzigen**, of de **nakoming** ervan op te schorten in het nadeel van de schuldenaar, met betrekking tot schulden die zijn ontstaan vóór de schorsing **en die de schuldenaar niet heeft vereffend.**

Dit lid geldt in het bijzonder bij essentiële overeenkomsten die noodzakelijk zijn voor de voortzetting van de dagelijkse werking van de onderneming.

- 5b. De lidstaten kunnen bepalen dat de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen niet geldt voor salderingsovereenkomsten, waaronder salderingsovereenkomsten bij vroegtijdige beëindiging, op financiële markten, energiemarkten en grondstoffenmarkten, zelfs wanneer artikel 31 niet van toepassing is, indien dergelijke overeenkomsten onder het nationale insolventierecht afdwingbaar zijn. De schorsing geldt echter wel voor een vordering die een schuldeiser tegen de schuldenaar instelt als gevolg van de werking van een salderingsovereenkomst.**
6. **Deze richtlijn belet** de schuldenaar **niet** om vorderingen van of verschuldigd aan niet-betrokken schuldeisers evenals vorderingen van betrokken schuldeisers die ontstaan (...) **tijdens** de schorsing van individuele tenuitvoerleggingsmaatregelen, in het kader van de normale bedrijfsuitoefening te voldoen.
7. De lidstaten **zorgen ervoor dat het verstrijken van de schorsing zonder de goedkeuring van een herstructureringsplan geen aanleiding geeft tot de inleiding van een insolventieprocedure die kan eindigen in de vereffening van de schuldenaar**, tenzij aan de andere voorwaarden voor **de indiening** ervan krachtens het nationaal recht is voldaan.

Hoofdstuk 3

Herstructureringsplannen

Artikel 8

Inhoud van herstructureringsplannen

1. De lidstaten schrijven voor dat herstructureringsplannen die **overeenkomstig artikel 9 ter goedkeuring of, overeenkomstig artikel 10**, ter bevestiging door een rechterlijke of administratieve instantie worden voorgelegd, ten minste de volgende informatie bevatten:
 - a) de identiteit van de schuldenaar (...);
 - b) **een lijst van de activa en passiva op het ogenblik dat het herstructureringsplan wordt voorgelegd, een beschrijving van de economische situatie van de schuldenaar en de positie van de werknemers, alsmede een beschrijving van de oorzaken en de omvang van de (...) moeilijkheden van de schuldenaar;**
 - c) de (...) betrokken partijen, hetzij door individuele namen te geven, hetzij door een beschrijving van (...) categorieën schulden **overeenkomstig het nationaal recht**, en hun vorderingen of belangen die door het herstructureringsplan worden gedekt;
 - d) **waar van toepassing**, de categorieën waarin de betrokken partijen zijn gegroepeerd met het oog op de goedkeuring van het **herstructureringsplan** (...) en (...) de respectieve waarden van de **vorderingen en belangen** van elke categorie;
 - e) **waar van toepassing**, de (...) partijen, hetzij door individuele namen te geven, hetzij door een beschrijving van (...) categorieën schulden **overeenkomstig het nationaal recht, waarop het herstructureringsplan geen betrekking heeft, samen met de redenen** waarom er voorgesteld wordt hen er **niet** bij te betrekken;

- f) de voorwaarden van het **herstructureringsplan**, waaronder **met name**:
- i) alle (...) voorgestelde **herstructureringsmaatregelen als bedoeld in punt (2) van artikel 2, lid 1**;
 - ii) **indien van toepassing, de voorgestelde duur van dergelijke maatregelen**; en
 - iii) iedere nieuwe financiering die verwacht wordt als onderdeel van het herstructureringsplan **en de redenen waarom dat plan moet worden uitgevoerd**; en
- g) een (...) **motivering** die preciseert waarom **redelijkerwijs mag worden verwacht dat het herstructureringsplan de insolventie van de schuldenaar zal voorkomen en het de leefbaarheid van de onderneming zal verzekeren**, en die de noodzakelijke voorwaarden opsomt voor het wetslagen ervan.
2. De lidstaten stellen **online een uitgebreide checklist** voor herstructureringsplannen **beschikbaar die is aangepast aan de noden van kmo's/mkb-ondernemingen. De checklist bevat praktische richtsnoeren over hoe het herstructureringsplan volgens het nationaal recht moet worden opgesteld.**(...)
3. (...)

Artikel 9

Goedkeuring van herstructureringsplannen

01. **De lidstaten zorgen ervoor dat, ongeacht wie overeenkomstig artikel 4 de preventieve herstructureringsprocedure aanvraagt, schuldenaren het recht hebben om herstructureringsplannen ter goedkeuring aan de betrokken partijen voor te leggen. De lidstaten kunnen ook bepalen dat schuldeisers en deskundigen op het gebied van herstructurering het recht hebben om herstructureringsplannen voor te leggen.**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat (...) betrokken **partijen** het recht hebben om te stemmen over de goedkeuring van een herstructureringsplan. (...)
- 1a. **Niettegenstaande lid 1 kunnen de lidstaten de volgende partijen het recht om te stemmen ontzeggen:**
 - a) **houders van eigenvermogensinstrumenten;**
 - b) **schuldeisers wier vorderingen lager in rang zijn dan de vorderingen van gewone niet door een zekerheid gedekte schuldeisers in de normale rangorde van voorrang bij vereffening; of**
 - c) **alle partijen met banden met de schuldenaar of met de onderneming van de schuldenaar die volgens het nationaal recht in een belangenconflict verkeren.**
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de betrokken partijen in afzonderlijke categorieën worden behandeld die, **krachtens het nationaal recht, voldoende** gedeelde belangen weerspiegelen. Minimaal worden door een zekerheid gedekte vorderingen en niet door een zekerheidsrecht gedekte vorderingen in afzonderlijke categorieën behandeld met het oog op de goedkeuring van een herstructureringsplan. De lidstaten kunnen ook bepalen dat **vorderingen** van werknemers als een afzonderlijke categorie worden behandeld.

De lidstaten kunnen bepalen dat schuldenaren die kmo's/mkb-ondernemingen zijn, ervoor kunnen kiezen betrokken partijen niet in afzonderlijke categorieën te behandelen.
3. **De vorming van categorieën** wordt door een rechterlijke of administratieve instantie beoordeeld wanneer een verzoek (...) tot bevestiging van het herstructureringsplan **wordt voorgelegd. De lidstaten kunnen bepalen dat een rechterlijke of administratieve instantie de vorming van categorieën in een vroeger stadium onderzoekt en bevestigt.**
4. Een herstructureringsplan wordt (...) door de betrokken partijen (...) goedgekeurd wanneer daarvoor in elke (...) categorie een meerderheid in het bedrag van hun vorderingen of belangen bestaat. **De lidstaten kunnen bovendien een meerderheid verlangen van het aantal betrokken partijen in elke categorie.**

De lidstaten stellen de **vereiste** meerderheden voor de goedkeuring van een herstructureringsplan vast . **Deze meerderheden bedragen** niet meer dan 75% van het bedrag in vorderingen of belangen in elke categorie **of, indien van toepassing, van het aantal betrokken partijen in elke categorie.**

5. **Niettegenstaande de leden 1 tot en met 4** kunnen de lidstaten **bepalen** dat een **formele** stemming over de goedkeuring van een herstructureringsplan **kan worden vervangen door (...)** een akkoord **met de** vereiste meerderheid.
6. (...)

Artikel 10

Bevestiging van herstructureringsplannen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat **ten minste** de volgende herstructureringsplannen alleen bindend **zijn** voor de partijen indien zij door een rechterlijke of administratieve instantie worden bevestigd:
 - a) herstructureringsplannen die een invloed hebben op de **vorderingen of** belangen van de niet-instemmende betrokken partijen; **en**
 - b) herstructureringsplannen die voorzien in nieuwe financiering.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de voorwaarden waaronder een herstructureringsplan door een rechterlijke of administratieve instantie kan worden bevestigd, duidelijk gespecificeerd zijn en ten minste het volgende omvatten:
 - a) het herstructureringsplan is goedgekeurd overeenkomstig artikel 9 (...);
 - aa) **schuldeisers in dezelfde stemmende categorie of, wanneer er overeenkomstig artikel 9, lid 2, tweede alinea, slechts één categorie is, schuldeisers met voldoende gedeelde belangen worden gelijk behandeld, in verhouding tot hun vordering;**

- ab) **het herstructureringsplan is overeenkomstig het nationaal recht aan alle betrokken partijen** meegedeeld;
- b) **indien er niet-instemmende schuldeisers zijn**, doorstaat het herstructureringsplan de toets van het belang van de schuldeisers;
- c) **eventuele** nieuwe financiering is noodzakelijk om het herstructureringsplan uit te voeren en benadeelt de belangen van de schuldeisers niet op oneerlijke wijze.

De naleving van punt (b) van de eerste alinea wordt enkel bij betwisting door een rechterlijke of administratieve instantie onderzocht.

- 3. De lidstaten zorgen ervoor dat rechterlijke of administratieve instanties **kunnen** weigeren een herstructureringsplan te bevestigen wanneer dat plan geen redelijk vooruitzicht **zou** (...) bieden op het afwenden van de insolventie van de schuldenaar **of** op het waarborgen van de levensvatbaarheid van het bedrijf.
- 4. (...)

Artikel 11

Categorie-overschrijdende cram-down

- 1. De lidstaten zorgen ervoor dat een herstructureringsplan dat niet door **alle stemmende categorieën** van de betrokken partijen **overeenkomstig artikel 9, lid 4**, wordt goedgekeurd, op voorstel van een schuldenaar of (..) met de instemming van de schuldenaar kan worden bevestigd door een rechterlijke of administratieve instantie, en bindend wordt voor niet-instemmende **stemmende** categorieën indien het herstructureringsplan **ten minste aan de volgende voorwaarden voldoet**:
 - a) **het voldoet aan** artikel 10, lid 2;
 - b) **het is door de vereiste stemmende categorieën van betrokken partijen overeenkomstig lid 2 goedgekeurd**;

- c) **het doorstaat de billijkheidstest overeenkomstig lid 2a;**
- d) **in het kader van het herstructureringsplan kan geen enkele categorie betrokken partijen meer dan het volledige bedrag van haar vorderingen of belangen ontvangen of houden;**

De lidstaten mogen in afwijking van de eerste alinea de vereiste inzake instemming van de schuldenaar beperken tot gevallen waarin de schuldenaren kmo's/mkb-ondernemingen zijn.

2. Met het oog op de bevestiging van het herstructureringsplan verlangen de lidstaten dat het wordt goedgekeurd door hetzij:

- a) **ten minste één stemmende categorie betrokken partijen, of, mits het nationaal recht daarin voorziet, geschade partijen, met uitzondering van een categorie houders van eigenvermogensinstrumenten of elke andere categorie die, bij de waardebeoordeling van de schuldenaar als going concern, geen enkele betaling zou ontvangen noch enig belang in het bedrijf zou aanhouden, of, mits het nationaal recht daarin voorziet, redelijkerwijs kan worden geacht geen betaling te ontvangen noch enig belang in het bedrijf aan te houden, indien de normale rangorde van voorrang bij vereffening onder het nationaal recht zou worden toegepast; hetzij**
- b) **een meerderheid van stemmende categorieën betrokken partijen, op voorwaarde dat ten minste één van die categorieën een categorie door een zekerheid gedekte schuldeisers is of hoger in rang is dan de categorie gewone niet door een zekerheid gedekte schuldeisers.**

De lidstaten mogen uit hoofde van het nationaal recht beide alternatieven introduceren.

De lidstaten mogen het minimumaantal categorieën betrokken partijen, of, mits het nationaal recht daarin voorziet, geschade partijen verhogen dat vereist is om het plan goed te keuren zoals bedoeld in punt (a) van dit lid.

2a. De lidstaten leggen de billijkheidstest vast door te eisen dat ofwel:

- a) een niet-instemmende stemmende categorie betrokken schuldeisers volledig wordt voldaan met dezelfde of soortgelijke middelen, indien een categorie in een lagere rang volgens het herstructureringsplan enige betaling ontvangt of enig belang in de onderneming aanhoudt; of
- b) niet-instemmende stemmende categorieën betrokken schuldeisers ten minste net zo gunstig worden behandeld als elke andere categorie van dezelfde rang en gunstiger dan een categorie in een lagere rang.

De lidstaten kunnen bepalingen invoeren of handhaven die afwijken van lid 2a, onder a), wanneer dat nodig is om de doelstellingen van het herstructureringsplan te halen en wanneer het herstructureringsplan de rechten of belangen van betrokken partijen niet op onbillijke wijze in het gedrang brengt.

2b. Het bepaalde in artikel 10, lid 3, wordt *op overeenkomstige wijze* toegepast.

Artikel 12

Houders van eigenvermogensinstrumenten

1. **Indien lidstaten houders van eigenvermogensinstrumenten uitsluiten van de toepassing van de artikelen 9, 10 en 11, zorgen zij er via andere middelen voor dat (...) die houders van eigenvermogensinstrumenten (...) niet op onredelijke wijze de goedkeuring, bevestiging of uitvoering van een herstructureringsplan verhinderen (...).**

De lidstaten mogen aanpassen wat uit hoofde van lid 1 als onredelijk wordt beschouwd, om onder meer rekening te houden met de vraag of de schuldenaar een kmo/mkb-onderneming of een grote onderneming is, de voorgestelde herstructureringsmaatregelen die raken aan de rechten van houders van eigenvermogensinstrumenten, het soort houder van eigenvermogensinstrumenten, de vraag of de schuldenaar een rechtspersoon of natuurlijke persoon is, alsmede met de vraag of partners in een onderneming beperkte of onbeperkte aansprakelijkheid hebben.

2. (...)

Hoofdstuk 3

Herstructureringsplannen

Artikel 13

Waardebepaling door de rechterlijke of administratieve instantie

1. (...) De rechterlijke of administratieve instantie **neemt een beslissing betreffende een waardebe­paling** (...) op grond van een vermeende schending van **ofwel:**
 - a) de toets van het belang van de schuldeisers **overeenkomstig artikel 2, lid 1, punt 9); of**
 - b) **de voorwaarden voor een categorie-overschrijdende cram-down overeen­komstig artikel 11, lid 2), onder a),**

enkel wanneer een herstructureringsplan **door een niet-instemmende betrokken partij** wordt betwist.
2. (...)
3. **Met het oog op het nemen van een beslissing betreffende een waardebe­paling overeenkomstig lid 1** zorgen de lidstaten ervoor dat **rechterlijke of administratieve instanties** voldoende gekwalificeerde deskundigen **mogen aanstellen of horen** (...).
4. **Met het oog op de toepassing van lid 1** zorgen de lidstaten ervoor dat (...) **een niet-instemmende betrokken partij een rechtsmiddel kan instellen** bij de rechterlijke of administratieve instantie die verzocht wordt om het herstructureringsplan (...) te bevestigen.

De lidstaten **kunnen bepalen dat een dergelijk rechtsmiddel kan worden ingesteld** in de context van een beroepsprocedure tegen een beslissing betreffende de bevestiging van een herstructureringsplan.

Artikel 14

Gevolgen van herstructureringsplannen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat herstructureringsplannen die door een rechterlijke of administratieve instantie worden bevestigd, bindend zijn voor **alle betrokken partijen**.
2. **De lidstaten zorgen ervoor dat** schuldeisers die **volgens het nationaal recht** niet betrokken zijn bij de goedkeuring van een herstructureringsplan, niet door het plan worden geraakt.

Artikel 15

Beroepsprocedures

1. De lidstaten zien erop toe dat **uit hoofde van nationaal recht geregelde beroepsprocedures tegen** een door een rechterlijke instantie gegeven beslissing **tot bevestiging of verwerping** van een herstructureringsplan bij een hogere rechterlijke instantie **worden ingesteld**.

De lidstaten zien erop toe dat een beroepsprocedure tegen een door een administratieve instantie gegeven beslissing **tot bevestiging of verwerping** van een herstructureringsplan bij een rechterlijke instantie **wordt ingesteld**.

2. (...)
3. Een beroepsprocedure tegen een beslissing tot bevestiging van een herstructureringsplan heeft geen schorsende werking op de uitvoering van dat plan.

In afwijking van de eerste alinea kunnen de lidstaten bepalen dat rechterlijke instanties de uitvoering van een herstructureringsplan of delen daarvan kunnen schorsen indien zulks noodzakelijk en passend is ter bescherming van de belangen van een partij.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer een in lid 3 bedoeld beroep wordt aanvaard, de rechterlijke instantie de mogelijkheid heeft:
- a) het herstructureringsplan nietig te verklaren; of
 - b) **het herstructureringsplan (...) te wijzigen – mits het nationaal recht daarin voorziet – en te bevestigen.**

De lidstaten kunnen bepalen dat, indien een plan uit hoofde van de eerste alinea, punt b), wordt bevestigd, een financiële vergoeding wordt toegekend aan de partij die financiële verliezen heeft geleden en wiens beroep is aanvaard.

HOOFDSTUK 4

Bescherming voor nieuwe financiering, tussentijdse financiering en andere transacties in verband met herstructurering

Artikel 16

Bescherming voor nieuwe en tussentijdse financiering

1. De lidstaten zorgen ervoor dat nieuwe en tussentijdse financiering voldoende worden (...) beschermd. **Minimaal worden in geval van latere insolventie van de schuldenaar**
- a) nieuwe **financiering** en tussentijdse financiering niet nietig, vernietigbaar of niet-tegenwerpbaar verklaard, en
 - b) **de verstrekkers van die financiering (...) niet burgerlijk, administratief of strafrechtelijk aansprakelijk gesteld,**
- louter omdat die financiering** voor de gezamenlijke schuldeisers nadelig is. (...)

- 1a. **De lidstaten kunnen de werkingssfeer van lid 1 ten aanzien van nieuwe en tussentijdse financiering beperken tot gevallen waarin het plan door een rechterlijke of administratieve instantie is bevestigd of waarin de tussentijdse financiering aan een controle vooraf was onderworpen.**
- 1b. **De lidstaten kunnen tussentijdse financiering die is verstrekt nadat de schuldenaar niet in staat is gebleken zijn schulden op de vervaldatum te betalen, van de toepassing van lid 1 uitsluiten.**
2. De lidstaten kunnen **bepalen dat, in geval van latere insolventie van de schuldenaar**, verstrekkers van nieuwe of tussentijdse financiering het recht hebben om met voorrang te worden terugbetaald (...) ten opzichte van andere schuldenaren die anders bevoorrechte of gelijkwaardige vorderingen zouden hebben (...).
3. (...)

Artikel 17

Bescherming voor andere transacties in verband met herstructurering

1. **Onverminderd artikel 16** zien de lidstaten erop toe dat, **in geval van latere insolventie van de schuldenaar**, transacties **die redelijk en onmiddellijk noodzakelijk zijn voor** het onderhandelen over een herstructureringsplan (...) **niet louter omdat die transacties** voor de gezamenlijke schuldeisers nadelig zijn (...) nietig, vernietigbaar of niet-tegenwerpbaar worden verklaard.
 - 1a. **De lidstaten kunnen de werkingssfeer van lid 1 beperken tot gevallen waarin het plan door een rechterlijke of administratieve instantie is bevestigd of waarin die transacties aan een controle vooraf waren onderworpen.**
 - 1b. **De lidstaten kunnen transacties die zijn afgesloten nadat de schuldenaar niet in staat is gebleken zijn schulden op de vervaldatum te betalen, van de toepassing van lid 1 uitsluiten.**

2. De in lid 1 bedoelde transacties (...) omvatten **ten minste**:
- a) de betaling van (...) vergoedingen en kosten voor het onderhandelen over, of het goedkeuren **of** bevestigen (...) van een herstructureringsplan;
 - b) de betaling van (...) vergoedingen en kosten om een beroep te doen op professioneel advies in **nauw** verband met (...) **de** herstructurering; **en**
 - c) (...)
 - d) **andere** tijdens de normale bedrijfsuitoefening verrichte (...) betalingen en uitgaven **dan die in de punten a) en b).**
 - e) (...)
3. (...)
4. **Onverminderd artikel 16** zien de lidstaten erop toe dat **in geval van latere insolventie van de schuldenaar**, een transactie **die redelijk en onmiddellijk noodzakelijk is** voor de uitvoering van een herstructureringsplan en **wordt verricht overeenkomstig het** door een rechterlijke of administratieve instantie bevestigde herstructureringsplan (...) niet **louter omdat die transactie** voor de gezamenlijke schuldeisers nadelig is (...) nietig, vernietigbaar of niet-tegenwerpbaar wordt verklaard.

HOOFDSTUK 5

Verplichtingen van bestuurders indien er kans op insolventie is

Artikel 18

(...)

TITEL III

(...) Schuldbevrijding en beroepsverbod

Artikel 19

Toegang tot schuldbevrijding

1. De lidstaten zorgen ervoor dat **insolvente** ondernemers **toegang hebben tot ten minste één procedure die tot volledige schuldbevrijding** overeenkomstig deze richtlijn kan leiden.

De lidstaten kunnen verlangen dat de handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit waarop de schulden betrekking hebben, is stopgezet.

2. De lidstaten waar volledige schuldbevrijding afhangt van gedeeltelijke terugbetaling van schuld door de ondernemer, zorgen ervoor dat de betrokken terugbetalingsverplichting gebaseerd is op de individuele situatie van de ondernemer, en **met name** in verhouding staat tot (...) **het voor beslag vatbare of het beschikbare inkomen en de activa van de ondernemer** tijdens de bevrijdingstermijn **en het billijke belang van de schuldeisers in aanmerking neemt.**

Artikel 20

Bevrijdingstermijn

1. **De lidstaten zorgen ervoor dat** de termijn waarna **insolvente** ondernemers **in staat zijn** volledige schuldbevrijding te verkrijgen, **niet langer is** dan drie jaar, te rekenen vanaf **uiterlijk de datum van:**
 - a) **bij een procedure met een terugbetalingsplan, de beslissing waarbij een rechterlijke of een administratieve instantie het plan of de aanvang van de tenuitvoerlegging ervan bevestigt (...)(...); of**

b) **bij alle andere procedures, de beslissing van een rechterlijke of een administratieve instantie (...) om (...) de procedure in te leiden, of het ogenblik waarop de insolvente boedel wordt vastgesteld.**

2. De lidstaten zorgen ervoor dat **insolvente ondernemers (...) die hun verplichtingen zijn nagekomen, indien die verplichtingen uit hoofde van het nationaal recht bestaan, schuldbevrijding verkrijgen op het ogenblik dat de bevrijdingstermijn verstrijkt** zonder dat zij tot (...) een rechterlijke of een administratieve instantie **een verzoek moeten richten tot het openen van een bijkomende procedure naast de in lid 1 bedoelde procedures.**

Onverminderd de eerste alinea kunnen de lidstaten bepalingen handhaven of invoeren waarbij een rechterlijke of een administratieve instantie ertoe wordt gemachtigd, ambtshalve dan wel op verzoek van een persoon met een legitiem belang, na te gaan of de ondernemers de verplichtingen voor het verkrijgen van schuldbevrijding zijn nagekomen.

2a. **De lidstaten kunnen bepalen dat volledige schuldbevrijding geen negatieve gevolgen heeft voor het voortzetten van een insolventieprocedure die tegeldemaking en verdeling van de activa van de ondernemer inhoudt, zoals deze op het in de eerste alinea van lid 2 bedoelde tijdstip deel uitmaakt van de insolvente boedel.**

Artikel 21

Duur van beroepsverboden

1. De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer een **insolvente** ondernemer overeenkomstig deze richtlijn schuldbevrijding verkrijgt, elk verbod om een handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit op te starten of uit te oefenen, dat **alleen** verband houdt met **de insolventie** van de ondernemer, uiterlijk bij het verstrijken van de bevrijdingstermijn verval. (...)

- 1a. De lidstaten zorgen ervoor dat bij het verstrijken van de bevrijdingstermijn de in lid 1 van dit artikel bedoelde beroepsverboden vervallen zonder dat het noodzakelijk is een rechterlijke of een administratieve instantie te verzoeken een bijkomende procedure in te leiden naast de in artikel 20, lid 1, bedoelde procedures.

Artikel 22

Afwijkingen

1. In afwijking van de artikelen 19, 20 en 21 kunnen de lidstaten bepalingen handhaven of invoeren op grond waarvan de toegang tot schuldbevrijding wordt **geweigerd**, beperkt of **ingetrokken**, of die **voorzien in** langere termijnen voor het verkrijgen van volledige schuldbevrijding of in langere beroepsverboden in bepaalde, welomschreven omstandigheden en indien deze **afwijkingen naar behoren** gerechtvaardigd zijn (...), **bijvoorbeeld**:
- a) **indien** de **insolvente** ondernemer **tegenover de schuldeisers** of andere belanghebbenden **volgens het nationaal recht** oneerlijk of te kwader trouw heeft gehandeld bij het aangaan van de schulden, **tijdens de insolventieprocedure** of bij het **terugbetalen** van de schulden;
 - b) **indien** de **insolvente** ondernemer zich niet houdt aan een terugbetalingsplan of aan een andere wettelijke verplichting die tot doel heeft de belangen van schuldeisers te waarborgen, **onder meer de verplichting om het rendement voor de schuldeisers te maximaliseren**;
 - ba) **indien** de **insolvente** ondernemer zich niet houdt aan informatie- of samenwerkingsverplichtingen uit hoofde van het nationaal recht;
 - c) **in geval** van ongerechtvaardigde bevrijdingsverzoeken;
 - d) in geval van een **nieuw** bevrijdingsverzoek (...) binnen een bepaalde termijn (...), **nadat aan de insolvente ondernemer volledige schuldbevrijding is toegekend of nadat een volledige schuldbevrijding is geweigerd vanwege een ernstige schending van de informatie- of samenwerkingsverplichtingen**;

- da) indien de kosten van de schuldbevrijdingsprocedure niet zijn gedekt; of
- db) indien een afwijking noodzakelijk is om de rechten van de schuldenaar en de rechten van een of meer schuldeisers in balans te houden.

2. In afwijking van artikel 20 kunnen de lidstaten voorzien in langere bevrijdingstermijnen in gevallen waarin:

- a) beschermende maatregelen worden goedgekeurd of bevolen door een rechterlijke of een administratieve instantie met het oog op het beschermen van de hoofdverblijfplaats van de insolvente ondernemer en, waar van toepassing, van zijn gezin of van de activa die van wezenlijk belang zijn voor de voortzetting van de handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit van de ondernemer; of
- b) de hoofdverblijfplaats van de insolvente ondernemer niet te gelde is gemaakt.

3. De lidstaten kunnen specifieke schuldcategorieën, zoals:

- a) door een zekerheid gedekte schulden;
- b) schulden die ontstaan uit **of verband houden met** strafrechtelijke boetes;
- c) **schulden die ontstaan uit** aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad;
- d) **schulden in verband met onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit familiebetrekkingen, bloedverwantschap, huwelijk of aanverwantschap;**
- e) **schulden die zijn ontstaan na het bevrijdingsverzoek of na de inleiding van de procedure die tot schuldbevrijding leidt; en**
- f) **schulden die ontstaan uit de verplichting de kosten van de procedure die tot schuldbevrijding leidt, te betalen,**

uitsluiten van **schuldbevrijding**, of de toegang ervan tot schuldbevrijding beperken of de bevrijdingstermijn ervan verlengen indien een dergelijke uitsluiting, **beperking** of verlenging **naar behoren** is gerechtvaardigd (...).

4. In afwijking van artikel 21 kunnen de lidstaten bepalen dat het beroepsverbod langer of voor onbepaalde tijd geldt indien de **insolvente** ondernemer lid is van een beroepsgroep waarop specifieke gedragsregels of **specifieke regels op het gebied van reputatie of deskundigheid** van toepassing zijn of van **een beroepsgroep die zich bezighoudt met het beheer van de eigendom van anderen, of wanneer een insolvente ondernemer voornemens is zich toegang tot die beroepsgroep te verschaffen.**
- 4a. **Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de nationale voorschriften inzake andere door een rechterlijke of een administratieve instantie bevolen beroepsverboden dan deze bedoeld in artikel 21.**

Artikel 23

*Consolidatie van **procedures** betreffende (...) de schulden van **ondernemers***

1. De lidstaten zorgen ervoor dat indien **insolvente ondernemers** (...) schulden zijn aangegaan, zowel tijdens **hun** handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit als buiten (...) deze activiteiten, alle schulden **die voor bevrijding in aanmerking komen**, worden behandeld in één procedure die erop is gericht **volledige schuldbevrijding** te verkrijgen.
2. **In afwijking van lid 1 kunnen de lidstaten bepalen** dat (...) schulden die **insolvente ondernemers in de loop van hun handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit zijn aangegaan en schulden die buiten die activiteiten zijn aangegaan**, in afzonderlijke procedures moeten worden behandeld, op voorwaarde dat deze procedures kunnen worden gecoördineerd met het oog op het verkrijgen van **volledige schuldbevrijding** overeenkomstig deze richtlijn.

TITEL IV

Maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van de procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding

Artikel 24

Rechterlijke en administratieve instanties

Onverminderd de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en onverminderd verschillen in de organisatie van de rechterlijke macht in de Unie, zorgen de lidstaten ervoor dat:

- a) de leden van de rechterlijke en de administratieve instanties die **procedures voor** herstructurering, insolventie en **schuldbevrijding** behandelen, een **adequate** (...) opleiding krijgen **en de nodige deskundigheid hebben** voor hun verantwoordelijkheden; **en**
- b) (...) de **procedures voor** herstructurering, insolventie en **schuldbevrijding** op efficiënte wijze worden behandeld (...).

Artikel 25

(...)

Artikel 26

*(...) Deskundigen op het gebied van **procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding***

De lidstaten zorgen ervoor dat:

- a) **de deskundigen die door een rechterlijke of een administratieve instantie zijn aangesteld in een procedure voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding ("deskundigen") adequate (...) opleiding ontvangen en de voor hun verantwoordelijkheden vereiste deskundigheid hebben;**
- b) (...) **de voorwaarden om voor aanstelling in aanmerking te komen en de procedure voor aanstelling en gedwongen of vrijwillig ontslag van deskundigen duidelijk, transparant en billijk (...) zijn;**
- c) (...) bij de **aanstelling** van een deskundige (...) voor een specifieke zaak, **met inbegrip van zaken met grensoverschrijdende elementen**, zijn ervaring en deskundigheid naar behoren in aanmerking wordt genomen, **rekening houdend met de specifieke kenmerken van de zaak (...); en**
- d) **teneinde belangenconflicten te voorkomen**, de schuldenaren en schuldeisers **bezwaar kunnen maken tegen de selectie of aanstelling van de deskundige of om** diens vervanging kunnen verzoeken.

2. (...)

3. (...)

4. (...)

Artikel 27

Toezicht op en vergoeding van deskundigen (...)

1. De lidstaten voorzien in gepaste toezicht- en **regelgevingsmechanismen** om ervoor te zorgen dat effectief (...) toezicht wordt uitgeoefend op het werk van deskundigen, **teneinde te garanderen dat hun diensten op doeltreffende en competente wijze en, ten aanzien van de betrokken partijen, op onpartijdige en onafhankelijke wijze worden verleend. Deze mechanismen** omvatten ook (...) doeltreffende **maatregelen ten aanzien van de aansprakelijkheid** van deskundigen die hun taken niet naar behoren hebben uitgevoerd.
 - 1a. **De lidstaten kunnen het ontwikkelen van en het aansluiten bij gedragscodes door deskundigen aanmoedigen.**
2. De lidstaten zorgen ervoor dat **voor de vergoeding van deskundigen (...)** regels **gelden die beantwoorden aan de doelstelling van (...)** efficiënte afwikkeling van procedures. (...)

De lidstaten zorgen ervoor dat passende procedures (...) **voor het beslechten van geschillen voorhanden zijn en dat die geschillen op efficiënte wijze worden beslecht.**

Artikel 28

Gebruik van elektronische communicatiemiddelen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat **in procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding, de partijen bij de procedure, de deskundige of de rechterlijke of de administratieve instantie ten minste** de volgende handelingen elektronisch kunnen **verrichten**, ook in grensoverschrijdende situaties:
 - a) indienen van vorderingen;
 - b) indienen van herstructurerings- of terugbetalingsplannen (...);
 - c) **kennisgeven** aan schuldeisers;
 - d) (...);
 - e) **aantekenen van bezwaar en beroep**.

TITEL V

Monitoring van procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding

Artikel 29

Verzamelen van gegevens

1. (...) De lidstaten verzamelen en aggregeren **jaarlijks**, op **nationaal** niveau, gegevens over procedures voor **herstructurering, insolventie en schuldbevrijding, uitgesplitst naar type van procedure, betreffende ten minste de volgende elementen:**
 - a) het aantal procedures **dat werd aangevraagd of geopend, mits het nationaal recht in zulke opening voorziet, en het aantal lopende of afgesloten procedures (...);**
 - b) de **gemiddelde** duur van de **procedures** vanaf de **indiening van de aanvraag of vanaf de opening van de procedure, mits het nationaal recht in zulke opening voorziet, tot en met de afsluiting;**
 - c) het **aantal andere dan in punt ca) bedoelde procedures, uitgesplitst naar type van resultaat;**
 - ca) **het aantal aanvragen voor een herstructureringsprocedure die niet-ontvankelijk zijn verklaard, zijn verworpen of zijn ingetrokken voordat ze werden geopend;**
 - d) (...)
 - e) (...)
 - f) (...)
 - g) (...)
- 1a. **De lidstaten verzamelen en aggregeren jaarlijks, op nationaal niveau, gegevens over het aantal schuldenaren op wie een procedure voor herstructurering of insolventie van toepassing was en voor wie, binnen drie jaar voorafgaand aan het indienen van de aanvraag of aan de opening van die procedure, mits het nationaal recht in zulke opening voorziet, een herstructureringsplan was bevestigd in het kader van een vorige herstructureringsprocedure ter uitvoering van Titel II.**

- 1b.** De lidstaten kunnen jaarlijks, op nationaal niveau, gegevens verzamelen en aggregeren over de gemiddelde kosten van elk type procedure en over het gemiddelde terugvorderingspercentage voor door een zekerheid gedekte en niet door een zekerheid gedekte schuldeisers, en, waar van toepassing, andere types schuldeisers, zulks afzonderlijk.
2. De lidstaten delen de in de **punten a), b) en c)** van lid 1 bedoelde gegevens en, waar van toepassing en beschikbaar, de in lid 1b bedoelde gegevens, in volgens:
- a) de grootte van de schuldenaren die geen natuurlijke personen zijn (...);
 - b) de vraag of de schuldenaren op wie een procedure voor herstructurering of insolventie wordt toegepast, natuurlijke personen of rechtspersonen zijn; en
 - c) (...) de vraag of de procedures die tot schuldbevrijding leiden, alleen betrekking hebben op ondernemers, of op alle natuurlijke personen.
- 2a.** De lidstaten kunnen de in de leden 1, 1a, 1b en 2 bedoelde gegevens verzamelen en aggregeren door middel van een steekproeftechniek die garandeert dat de steekproeven representatief zijn wat betreft omvang en diversiteit.
3. De lidstaten verzamelen en aggregeren de in lid 1, lid 1a, lid 2 en, waar van toepassing, lid 1b bedoelde gegevens voor volledige kalenderjaren eindigend op 31 december van elk jaar, te beginnen met (...) het eerste volledige kalenderjaar na [*de datum waarop de in lid 4 bedoelde uitvoeringshandelingen (...) van toepassing worden*]. Deze gegevens worden jaarlijks, uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar volgend op het jaar waarvoor de gegevens zijn verzameld, aan de Commissie meegedeeld door middel van een gestandaardiseerd mededelingsformulier.
4. De Commissie stelt het in lid 3 van dit artikel bedoelde mededelingsformulier bij uitvoeringshandeling vast. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 30, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Artikel 30

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Indien het comité geen advies uitbrengt, stelt de Commissie de ontwerpuitleveringshandeling niet vast en is de derde alinea van artikel 5, lid 4, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

TITEL VI

Slotbepalingen

Artikel 31

Verhouding tot andere handelingen en internationale instrumenten

1. **De volgende handelingen prevaleren boven de bepalingen van deze richtlijn:**
 - a) Richtlijn 98/26/EG (...)²⁰;
 - b) Richtlijn 2002/47/EG (...)²¹; en
 - c) Verordening (EU) nr. 648/2012 (...)²²;

²⁰ Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen (PB L 166 van 11.6.1998, blz. 45).

²¹ Richtlijn 2002/47/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 juni 2002 betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten (PB L 168 van 27.6.2002, blz. 43).

²² Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 1).

- 1a. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de voorschriften inzake de bescherming van geldmiddelen voor betalingsinstellingen uit hoofde van Richtlijn (EU) 2015/2366 betreffende betalingsdiensten in de interne markt en voor instellingen voor elektronisch geld uit hoofde van Richtlijn 2009/110/EG betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld.**
2. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de rechten van werknemers die worden gewaarborgd door Richtlijnen 98/59/EG, 2001/23/EG, 2002/14/EG, 2008/94/EG en 2009/38/EG.
- 2a. Titel II van deze richtlijn laat onverlet de toepassing van het Verdrag inzake internationale zakelijke rechten op mobiel materieel en het Protocol daarbij betreffende voor luchtvaartuigmaterieel specifieke aangelegenheden, waarbij sommige lidstaten op het tijdstip van vaststelling van deze richtlijn partij zijn.**

Artikel 32

Wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132

Aan artikel 84 van Richtlijn (EU) 2017/1132²³ wordt het volgende lid 4 toegevoegd:

"4. De lidstaten wijken af van artikel 58, lid 1, de artikelen 68, 72, 73 en 74, artikel 79, lid 1, onder b), artikel 80, lid 1, en artikel 81 voor zover en zolang die afwijkingen nodig zijn voor de vaststelling van het preventieve herstructureringsstelsel bedoeld in Richtlijn [.../....] van het Europees Parlement en de Raad" *.

²³ Richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 aangaande bepaalde aspecten van het vennootschapsrecht (PB L 169 van 30.6.2017, blz. 46).

Deze bepaling laat het beginsel van gelijke behandeling van aandeelhouders onverlet.

* Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende preventieve herstructureringsstelsels, schuldbevrijding en beroepsverbod, en maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van de procedures voor herstructurering, insolventie en schuldbevrijding, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132. (OJ...).

Artikel 33

Herziening

Uiterlijk [*vijf jaar na de datum waarop de toepassing van de uitvoeringsmaatregelen begint*] en vervolgens om de **zeven** jaar, dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité een verslag over de toepassing van deze richtlijn in, onder meer over de vraag of aanvullende maatregelen **moeten worden overwogen** om het juridisch kader inzake **de procedures voor** herstructurering, insolventie en **schuldbevrijding** te consolideren en te versterken.

Artikel 34

Uitvoering

1. De lidstaten dienen uiterlijk [*drie jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn*] de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken om aan deze richtlijn te voldoen, **met uitzondering van de bepalingen die nodig zijn om te voldoen aan artikel 28, punten a), b) en c), die uiterlijk [*vijf jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn*] worden vastgesteld en bekendgemaakt, en van de bepalingen die nodig zijn om aan artikel 28, punt e), te voldoen, die uiterlijk [*zeven jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn*] worden vastgesteld en bekendgemaakt.** Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mede.

Zij passen de **nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen om aan deze richtlijn te voldoen** toe met ingang van [*drie jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn*], met uitzondering van de bepalingen die nodig zijn om te voldoen aan artikel 28, punten a), b) en c), die uiterlijk [*vijf jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn*] van toepassing zijn, en van de bepalingen die nodig zijn om aan artikel 28, punt e), te voldoen, die uiterlijk [*zeven jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn*] van toepassing zijn. (...)

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 35

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 36

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Straatsburg,

Voor het Europees Parlement

Voor de Raad

De voorzitter

De voorzitter